

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izven tedna in praznikov. — Inzerati do 30 petič 2.— Din, do 100 vrst 2.50 Din, večji inzerati petič vrsta 4.— Din. Popust po dogovoru. Inzeratni davek posebej.

„Slovenski Narod“ velja letno v Jugoslaviji 240.— Din, za inozemstvo 420.— Din.

Upravništvo: Knaifova ulica št. 5, pritličje. — Telefon 2304.

Uredništvo: Knaifova ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon 2034.

„Klerikalci iščejo s'ikov z Davidovičem“

Nova ofenziva vseh demokratskih skupin

Kriza v demokratski stranki se je poostila tako, da ni izgledov na poravnano. — Demokratski min. vedno bolj osamljeni — Vukičević se ozira za novimi zavezniki. — Klerikalci bi se za vsak slučaj radi približali Davidoviču, ki pa jih odločno odklanja

— Beograd, 22. oktobra. Odločen nastop g. Davidoviča v klubu demokratske zajednice in njegova demisijska predsedniška mesto sta v znatni meri pospešila razvoj dogodkov, ob enem pa tudi ojačala Davidovičovo pozicijo. Dejstvo, da mu je Demokratska zajednica po njegovi demisijski soglasno izrekla zaupnico in ga naprosila, naj ostane na čelu kluba, je radikalne vladne kroge precej presenetilo. Bili so prepričani, da bo ostal g. Davidovič v klubu v manjšini. Zato so začeli tudi v radikalnih krogih, kjer so dosledaj polagali velike nade na uspeh akcije demokratskih ministrov, z veliko skepso presojati položaj.

Pritisk, ki so ga izvajali demokratski ministri o priliki volitve skupščinskega predsedstva na Davidovičeve, je rodil, kakor je bilo pričakovati, veliko reakcijo in spravi vprašanje demokratskega parlamentarnega bloka še bolj v ospredje. V tej smeri so se vršile tekom večrajšega dne pri g. Davidoviču številne in dolgotrajne konference. Posebno važnost pripisujejo politični krogi konferenci med g. Davidovičem in delegati kluba SDS dr. Kramerjem in poslancem Višerjem, ki sta sporočila g. Davidoviču oficijelni predlog klubov SDS in HSS za osnivanje enotne parlamentarne formacije, ki bi jo tvorili klubi DZ, SDS in HSS ter zemljoradniki. Davidovič in njegovi prijatelji so ta predlog sprejeli z velikim zadoščenjem in izjavili, da ga bodo oficijelno sporočili klubu Demokratske zajednice na njegovi prvi seji. Popoldne se je vršila tudi konferenca med g. Davidovičem in Pribičevićem, na kateri sta oba politika razpravljala o skupnem programu te zajednice. Sklenjeno je bilo, da se danes popoldne sestanejo g. Davidovič, Pribičević in Radić, da izdelajo podrobnejši idejni in delovni program tega parlamentarnega bloka.

Včeraj popoldne so imeli tudi člani glavnega odbora Demokratske stranke dolgotrajno konferenco, na kateri so razpravljali zlasti o tem, kako bi prisilili demokratske ministre, da podajo ostavko, odnosno da prekinejo koalicio z radikali. Na sestanku je bilo med drugim sklenjeno, da se priredi v nedeljo v Beogradu velik demokratski shod, na katerem naj se izreče zaupnica

g. Davidoviču in nezaupnica ministrom Demokratske zajednice ter jim stavi javna zahteva, da podajo demisijo. Končno naj ta zbor sklene prelom koalicio z radikali in pozove g. Davidoviča kot šefa stranke, naj takoj pristopi k ustvarjanju demokratske fronte skupno z g. Pribičevićem, Radićem in zemljoradniki. Slična akcija naj bi se istočasno izvršila tudi v notranosti države.

Odločilne važnosti bo seja Demokratske zajednice, ki je sklicana za v torek dne 25. t. m. popoldne. Na tej seji bo padla končna tvorba demokratskega bloka. G. Davidoviču in njegovi ožji pristaji so prepričani, da bo demokratska zajednica po vseh teh dogodkih odobrila Davidovičovo koncepcijo.

Kako veliko važnost pripisujejo tej seji demokratske zajednice tudi v vladnih radikalnih krogih, priča dejstvo, da seja Narodne skupščine še vedno ni sklicana. Vladni krogi očividno čakajo na sklepe Demokratske zajednice, ker bi zmaga g. Davidoviča povzročila takojšnjo demisijo vlade.

G. Vukičević mrzlično išče izhoda iz situacije za slučaj, da pride do preloma koalicio. Zaenkrat mu je sigurna samo podpora klerikalcev, ki so prišli z bleiskim paktom v tako zagato, da ne morejo ne naprej ne nazaj in je njihova usoda nerazdružljivo zvezana z usodo g. Vukičevića. Kako nesigurne se čutijo klerikalci, kaže zlasti dejstvo, da so poskušali včeraj stopiti v stike z g. Davidovičem, ki pa je odklonil vsak razgovor z njihovimi posredovalci.

Včeraj se je vršila konferenca med g. Vukičevićem in šefom nem. stranke dr. Kraftom. Zatrjuje se, da je g. Vukičević oblihl Nemcem izpolnitev vseh njihovih zahtev na šolskem in kulturnem polju, če stopijo njihovi poslanci v radikalno zajednico. Kljub odklonilnemu stališču g. Pribičevića in Radića iščejo Vukičevići neprestane stike, da bi pridobili HSS in SDS za sodelovanje v vladni koalicio brez demokratov. Radikalni ministri so zadnje dni zelo rezervirani in skušajo prikriti svojo nevtrnost z brezpomembnimi izjavami, da je koalicio trdna in da vlada dela.

Italijansko-albanske intrige v Ženevi

Fašisti in makedonstvujušči bi radi zlorabili Društvo narodov za svoje črne naklepe proti Jugoslaviji. — Samoobramba prebivalstva v Južni Srbiji

Beograd, 22. oktobra. Vzporedno z teroristično akcijo makedonstvujuščih v Južni Srbiji je makedonski odbor obnovil tudi akcijo proti Društvu narodov, da bi sprožil tudi v Ženevi tako zvano makedonsko vprašanje. V Ženevi se že delj časa mude posebni delegatje makedonstvujuščih, katerim so prideli gati fašistični svetovalci iz Rima. Ti delegati so s posredovanjem Italije izročili tajništvu Društva narodov obširno spomenico, v kateri obtožujejo Jugoslavijo, da zatira makedonski živelj in trde, da so atentati in umori v Južni Srbiji le izbruh nezadovoljstva tamošnjega prebivalstva. Tajništvo Društva narodov je to spomenico na intervencijo Italije sprejelo in izročilo našemu stalnemu delegatu g. Kociću s pozivom, naj se naš vlada izjavi glede obtožb. G. Kocić je napravil napako, da je noto sprejel in jo poslal v Beograd. Zunanji minister je včeraj noto vrnil tajništvu Društva narodov s pripombo, da smatra jugoslovenska vlada tako noto za vmešava-

nje v notranje zadeve Jugoslavije in da zaradi tega na njo ne more odgovoriti. Verjetno je, da bodo italijanski intriganti še nadalje skušali vplivati na Društvo narodov, da vzame makedonsko-italijanske spletke v pretes.

Beograd, 22. oktobra. Včeraj se je vršilo v Kratovu v Južni Srbiji veliko protestno zborovanje, ki se ga je udeležilo nad 4000 ljudi. Govorniki so ostro protestirali proti delovanju makedonskih banditov in zahtevali od oblasti, da podvzamejo najodločnejše mere, da se temu enkrat za vselej napravi konec. Na zborovanju je prišlo do spontanega sklepa, da se formirajo posebne obrambne čete. Najbojevejši govorniki so se celo zavzemali za to, da podvzamejo na lastno pest kazensko ekspedicijo v bolgarsko ozemlje in na lico mesta kaznujejo znane komitske voditelje. Le treznemu nastopu oblasti je pripisovali, da ni prišlo do neljubih incidentov.

Je tudi kraljica Marija podvzela korake, da se sporazume s princem Karlom in name-rava baje že v prihodnjih dneh odpotovati k njemu v Pariz. Zaradi tega je prišlo, kakor se zatrjuje v poučenih krogih, med ministrskim predsednikom in kraljico vdovo do ostrega konflikta. Trdi se celo, da je Pratiannu zagrozil kraljica, da takoj proglasi republiko, čim bi ona zapustila državo. Zdi se, da se pripravljajo v Rumuniji težki notranji nemiri

ŠPANSKI KRALJ V ITALIJO
— Madrid, 22. oktobra. Dne 30. t. m. odpotuje španska kraljeva dvojica v Italijo. Po dosedanjih dispolicijah ostane kraljevski par štiri dni v Neapolju kot gost vojvode Aoste, nato pa odpotuje v Rim, kjer bo gost italijanskega kraljevskega para.

Rumunija pred novimi preizkušnjami

Bukarešta, 22. oktobra. Iz dobro poučenih krogov se doznavajo, da je rodila akcija opozicije, ki zahteva povratek princa Karla na rumunski prestol, že prve rezultate. Te dni je odpotovala v Pariz posebna deputacija, ki naj seznanj princa Karla z načrti opozicije in mu sporoči pogoje, pod katerimi bi bil njegov povratek v domovino mogoč. Med drugim zahtevajo od princa, da se loči od svoje sedanje žene. Ta akcija je vzbudila v vladnih krogih veliko vznemirjanje in še bolj poostila naspotstva, ki vladajo med ministrskim predsednikom Bratianom in parlamentarnim svetom. Opočitavač položaj

Združena demokracija proti terorju in reakciji

Spomenica opozicijskih šefov gosp. Davidoviču

Gg. Pribičević, Radić in Jovanović so danes opoldne osebno izročili g. Davidoviču spomenico, v kateri oficijelno predlagajo združitev svojih klubov z Demokrat. Zajednico v enoten klub

— Beograd, 22. oktobra. Danes opoldne so posetili gg. Pribičević, Radić in Joca Jovanović šefa Demokratske Zajednice g. Ljubo Davidoviča in mu izročili daljšo izjavo, ki vsebuje precizen predlog SDS, HSS in zemljoradnikov glede osnivanja demokratskega bloka.

V pismu uvodoma naglašajo, da je i debata v verifikacijskem odboru i v plenumu Narodne skupščine pokazala, da sta zavladala v državi nasilje in brezzakornost. Pokazala pa je tudi, da je jugoslovenska demokracija kljub temu nasilju, ki se je pretvorilo že v sistem, dobila od naroda večino. Ta večina je jasen dokaz, da želi narod, da prevzame državno upravo v roke demokracija, da vrne narodu svobodo, da upostavi v državi red in zakonitost in da se končno pristopi k reševanju težke gospodarske krize in ostalih aktualnih problemov.

Predstavniki klubov SDS, HSS in zemljoradniškega kluba so o tem dolgo razpravljali in prišli do zaključka, da se v naziranju in presojanju političnega položaja in državne politike v osnovi strinjajo. Zato predlagajo, da se izvede koncentracija vseh demokratskih sil v Narodni skupščini na ta način, da se sestavi skupen parlamentarni klub, ki bi imel že sedaj večino, da se izvoli skupno vodstvo in pozovejo k sodelovanju tudi vse ostale parlamentarne skupine, ki osvoje ta program.

Pismo končuje s pozivom, naj Demokratska zajednica o tem predlogu čim prej sklepa, ker je potrebno, da se ta koncentracija izvrši še pred 25. t. m., da lahko nova formacija že enotno nastopi pri volitvi stalnih skupščinskih odborov.

Pismo so podpisali za SDS g. Pribičević, za HSS g. Radić in za zemljoradniški klub g. Joca Jovanović.

Za pravice obrtništva

Obrtniki, ne pustite se prevarati od klerikalnih agitatorjev in sleparjev! — Ne zaupajte ljudem, ki jih ne poznate! — Vsa poštena javnost podpira stanovsko zavedno obrtništvo

Klerikalci se poslužujejo pri agitaciji za volitve v obrtniški odsek Zbornice TOJ, vseh dovoljenih in nedovoljenih sredstev. Posamezne obrtnike obdelujejo z lažmi, obljubami in tudi z grožnjami. Po poročilih iz dežele so v klerikalni agitaciji posebno agilni mladi kaplani, pa tudi drugi duhovni gospodje, ki smatrajo vero za obrt in se čutijo zato poklicane z vsimi močmi sodelovati pri obrtniških volitvah v Zbornico TOJ.

Obrtniki po ogromni večini odklanjajo z ogorčenjem klerikalne agitatorje, ki poznajo obrtnike samo pred volitvami. Pošiljajo jih k g. Ogrinu, Pustu in Ložarju, ki so meli od klerikalne stranke že mnogo koristi, dočim ostali obrtniki še nobene niso imeli. Stanovska zaveza je danes med obrtništvo tako močno razvita, da doživljajo klerikalni agitatorji prav neprijeten izkušnje.

Prihodnja dva dneva naj vsi obrtniki odpošljejo svoje glasovalne listine Zvezi obrtnih zadrug v Ljubljani, Beethovnova ul. 10 (pritličje, levo), ali pa jih oddajo zaupnikom obrtniških organizacij, o katerih zanesljivo vedo, da bodo pravilno izvršili volilno pravico v njihovem imenu.

Vsi zaupniki naj čimprej poberejo glasovalne listine ter pouče one, ki bi ne bili dovolj informirani, o pravilnem volilnem postopanju.

Vsi oni obrtniki, ki glasovalnih listin niso prejeli, naj jih zahtevajo od volilne komisije in obenem to sporoče Zvezi obrtnih zadrug ali pa zaupnikom obrtniških organizacij. To velja zlasti za one, ki so izpremenili svoje bivališče in ki jim zaradi tega pošta ni mogla dostaviti glasovalnih listin.

Vsak stanovsko zaveden obrtnik naj bo agitator v svojem okraju in pri svojih znanih! Nihče naj se ne pusti prelepariti od klerikalnih agitatorjev in ustrahovati od njihovih groženj!

Kadar bodo Ogrini, Pusti in Ložarji tako nesebično delali in skrbeli za koristi obrtnikov, kako njihove stanovske organizacije, jih bomo volili, prej pa ne.

Grožnje, s katerimi skušajo klerikalci in njihovi pomagači ustrahovati zavedne obrtnike in jih oropati njihovega stanovskega, nepolitičnega zastopstva v Zbornici TOJ, so prazne. Slabše se obrtnikom zaradi klerikalne politike sploh ne more goditi, kakor se jim že godi. Kaj so naredili klerikalci v vladi za obrtnike, koliko so dali za obrtno šolstvo, za pospeševanje obrti itd.?

Zavedni obrtniki! Storite v polni meri svojo dolžnost, ki vas kliče v obrambo vašega stanovskega zastopstva, vaših skupnih pravic in koristi!

Nihče naj ne nasede klerikalnim sleparjam, ki pod pretvezo, da so zaupniki obrtniških organizacij, izsiljujejo ponekod od obrtnikov glasovalne listine. Kakor nam poročajo, hodijo v Šiški in drugod klerikalni agitatorji okoli obrtnikov ter se predstavljajo kot pooblaščenici Zveze obrtnih zadrug, da bi prevarili stanovsko-zavedne obrtnike. Ne zaupajte ljudem, ki jih dobro ne poznate! Postavite jih čez prag! Ne pustite se osepirati za svojo volilno pravico!

Vse naprednjake posivamo, naj z agitacijo prisrsko pričnejo na pomoč stanovsko zavednemu obrtništvu, da bo doživelo klerikalno volilno nasilstvo in sleparstvo vnovič svoj zaslužen poraz!

Novi zapletljaji v Albaniji

Demisijska vlada

— Beograd, 22. oktobra. Albanska vlada je včeraj podala demisijo. Izbruh vladne krize je povzročilo nasprotstvo med vlado in parlamentom, ki ne odobrava vladne politike. Zdi se, da je krizo pospešil tudi umor Cene bega, ki je v veliki meri odkril italijanske načrte na Balkanu.

— Beograd, 22. oktobra. Iz Prizrena poročajo, da je opaziti zadnje dni v severoalbanskih pokrajinah velik pokret proti sedanemu režimu v Albaniji. Pokret je v zvezi z umorom Cene bega, ki je bil severoalbanski »gospodar«. Albanska vlada je podvzela energične korake, da ta pokret v kali zaduši. Telesna straža Ahmed bega Zogu je zelo pomnožena, v severne pokrajine pa je vlada poslala močne nove oddelke svojih čet.

REDUKCIJA POŠTNIH DIREKCIJ

Beograd, 22. oktobra. Poštni minister je izdal odlok, v smislu katerega morajo poštne direkcije Beograd, Split in Cetinje najkasneje do 1. aprila 1923. likvidirati, ker v novem proračunu za te direkcije ne bodo več določeni nikaki krediti.

Revolucionarna zarota v Španiji

— Barcelona, 21. oktobra. O zaroti, ki so jo odkrile oblasti v Barceloni začetkom oktobra, se doznavajo še le sedaj nekatere podrobnosti. V zvezi s to zaroto je bilo aretiranih 30 oseb, med njimi 4 višji oficirji. Tekom preiskave so našli točno izdelan strateški načrt za pohod onih čet, ki so bile v zvezi s to zarotniško akcijo. Razen tega je bil najden seznam oseb, ki naj bi sestavile bodočo vlado. V Barceloni so zaplenile oblasti 900 bomb. Zarotniki so nameravali porušiti kraljev grad in pobiti vse člane kraljeve rodbine. Atentat na kralja bi se bil moral izvršiti o priliki njegovega odhoda v Matoko. Zarotniki so nameravali pogrnati v zrak vlak, s katerim sta se vozila kralj in Primo de Rivera.

RUDARSKA STAVKA V NEMČIJI

Berlin, 22. oktobra. Na intervencijo vlade so se včeraj pričela pogajanja med stavkujočimi rudarji in rudarskimi podjetniki. Delodajalci so zaenkrat pristali na zvišanje mezd za 11 odst. Če bodo rudarji pristali na to ponudbo, je smatrati stavko za končano.

Vprašanje vodovoda v Rožni dolini

Zadnji dopis z Viča čisto pravilno ugotavlja, da je vodovod v Rožni dolini nujno potreben. Žal, pa je ta potreba premalo podčrtana, kajti zadeva vodovoda v Rožni dolini ni samo zadeva Rožne doline same, temveč v veliki meri tudi ljubljanske občine. Ne smemo pozabiti, da je pretežna večina prebivalcev Rožne doline stalno zaposlena v mestu bodisi v uradu, in trgovini ali tovarni in mladina po šolah. In vsi ti ljudje nimajo pitne vode. Res pravi čudež je, da še ni prišlo do kakšnih večjih epidemij. Posebno po lanskim povodnjem so gotovo vsi vodnjaki, kar jih je dosegla voda, inficirani; da je voda kvalitativno slabša, je lahko vsak čas ugotoviti. Poleg tega je kraj brez prave kanalizacije ter ogroža nesporne iz higienskih razlogov mesto samo. Mislamo, da bi bilo potrebno, da bi že sanitetna oblast pokrenila zadevo ter naravnost prisilila odgovorne faktorje za rešitev tega nujnega vprašanja.

Občina Vič vsekakor težko prevzame naenkrat vse stroške zadostne napeljave. Morala pa bo prevzeti inicijativo ter s pomočjo ljubljanske občine začeti z napeljavo. Čakati na kakšno podporo od strani oblasti ali države bi bilo neumestno, ker bosta oba faktorja imela priliko prisrsko občini na pomoč če bo zadosti dobre volje, še pozneje, ko bosta občina Vič in mestna občina že pokazali svojo požrtvovalnost.

Rožna dolina se razvija s tako naglico, da bo v kratkem zazidan ves svet pod Rožnikom. Zato je nujno potrebno, da pride od samih načrtov tudi do skorajšnje izvedbe. Dobra pitna voda bo dala temu okolišču, ki je, lahko rečemo, že danes najlepše ljubljansko predmestje, še večjo privlačnost, s čimer bo pridobila zoper le občina.

Glede finančne rešitve tega vprašanja razpravljajo dopisniki o več načrtih ter odklanjajo a priori doklade na vino in žganje, kakor tudi davek na stanovanjske sobe. Dočim se nam zdi davek na stanovanjske sobe res takšna gorostanost, da spada v srednji vek bi primerna doklada na vino in žganje vsekakor mogla kriti vsaj majhen del stroškov. Cene opojnih pijač so faktično precej enake ljubljanskim, zakaj ne bi bile potem še doklade enake? Proti event. povšani vodarjem imamo pomisleke, rešitev bo bolj socialna, ako najame občina posojilo, seveda ne prekratkorčno, da ga bo lahko z dokladami amortizirala.

Srednjeevropska prometna konferenca

— Praga, 22. oktobra. Danes je bila zaključena mednarodna prometna konferenca, na kateri se je razpravljalo o srednjeevropskem voznom redu v letu 1928/29. Konferenca se je predvsem bavila z izenačenjem letnih voznih redov, in z uvedbo ugodnejših zvez med železniškimi in železniškim prometom. Jugoslavijo so zastopali na konferenci pomočnik generalnega direktorja državnih železnic Pratić ter po en delegat vsake železniške direkcije. Vozni redi Jugoslavije so ostali v glavnem neizpremenjeni. Izločile pa so se železniške zveze z Berlinom, Monakovim in Dunajem na eni ter našim Primorjem na drugi strani.

KITAJSKI PIRATI

— London, 22. oktobra. Pred par dnevi so kitajski morskari napadli norveško ladjo Irene, pobili posadko, oropali potnike in ladjo zaplenili. Sročni pa je ladja v mraku priplula v Bias Bayško luko. Ker je vozila brez predpisanih luči, je vzbudila takoj sum. Ko se na poziv angleške podmornice, ki nadzira dohod v luko, ni odzvala, je oddala podmornica najprej par slepih strelcev, nato pa oster strel, ki je zadell ladjo v trebuh in razdelal strojni oddelek. Ladja se je začela kmalu nato potapljati. Angleški mornarji so vjeli 15 roparjev ter rešili skoraj vse potnike. Izmed 258 potnikov pogrešajo 24.

Borzna poročila

LJUBLJANSKA BORZA.

Ljubljanska borza danes ni poslovala. V prostem prometu so notirali: Dunaj 801.50, Berlin 13.56, London 276.70, Newyork 56.74, Pariz 224, Praga 168.40, Curih 10.955, Milan 310.5.

ZAGREBJKA BORZA.

Zagrejska borza danes ni poslovala. V prostem prometu so notirali: London 276.70, Newyork 56.7325, Pariz 223 bl., Milan 310.5—310.7, Berlin 13.56, Dunaj 801.5, Praga 168.40.

INOZEMSKA BORZE.

— Curih: Beograd 9.13, Dunaj 73.15, Berlin 123.77, Praga—15.37, Milan 28.33, Pariz 20.36, London 25.25375, Newyork 518.45.

Darujte za spomenik
kralju Petru I. Osvoboditelju!

Prazni klerikalni izgovori

«Slovenec» skuša z lažnjivimi zavijanjimi zatajiti klerikalne volilne sleparije in nasilstva, ne da bi mogel navesti kake pravne vzroke. — Klerikalna nemoralnost se bo maščevala nad klerikalci samimi.

Današnji »Slovenec« se izgovarja, da za zborniški volilni imenik, v katerem je na šesto volilcev, ki ne plačajo nobene pridobnine in zato tudi ne zborniški doklad, ni odgovorna volilna komisija, ampak Zbornica TOI. Pregovor pravi, da je vsak izgovor dober, če tudi ga pes na repu prinese. Toda »Slovenec« izgovor kljub temu pregovoru ne drži. Kdo pa je Zbornica TOI, ki je sestavljala volilne imenike? To sta gg. Jelačin in Ogrin, ki sta vodila celo leto komisariat v nji in gospodarila po svoji volji. Gg. Jelačin in Ogrin, po čijih navodilih se je izdeloval volilni imenik, sta odgovorna za to, da so vpisani med volilce ljudje, ki ne plačujejo nobene pridobnine in nobenih zborniških doklad.

»Slovenec« trdi, da je Zbornica TOI, t. j. gg. Jelačin in Ogrin, popolnoma pravilno postopala pri sestavljanju volilnih imenikov v smislu čl. 3 volilnega imenika, ki pravi pod točko I. d), da spadajo v trgovinski odsek »pridobitine in gospodarske zadrage in družbe, ki vrše trgovinski posel, kakor nabavljajo zadrage trgovcev, skladiščne in konsumne zadrage«, pod točko II. d) pa, da spadajo v obrtni odsek »pridobitine in gospodarske zadrage, ki vodijo enega izmed zgoraj omenjenih poslov ali obrti, kakor produktivne zadrage, ali ki imajo po pravih namen, pospeševati obrtno gospodarstvo, kakor delovne zadrage, skladiščne zadrage in silovinske zadrage.«

Ugotavljamo, da je vseboval dobesedno isti določbi tudi prejšnji volilni red iz leta 1926., po katerem so se vršile zborniške volilne lanske jesen.

Iz tega sledi, da tudi prejšnji volilni red ni izključeval od volilne pravice združništva, ki se je dejansko bavilo s trgovskimi ali obrtnimi posli, pač pa je izključeval zadrage, ki sploh nobene zveze niso imele s trgovino ali obrtjo in ki zaradi tega tudi niso plačevale nobene pridobninske davka in zborniških doklad.

Laž je, da so naprednjaki trgovci, obrtniki proti volilni pravici zadrage, kot bi rad to »Slovenec« dokazal, nasprotujejo samo volilni pravici samo onih zadrug, ki nimajo nobene zveze s trgovskimi ali obrtnimi posli, ki zaradi tega ne morejo biti interesi zbornice, za katero tudi ne plačujejo nobenih doklad.

V sedanjem volilnem imeniku pa so vpisane tudi take zadrage, ki nimajo s trgovino in obrtjo nobene zveze, kar ni samo v nasprotju s smislom uredbe in ministrskih navodil, ampak tudi z zakonom od 29. julija 1868 o organizaciji trgovskih in obrtniških zbornic, ki je pri nas v veljavi.

Samo za to gre v pritožbi organiziranih trgovcev in obrtnikov na trgovsko ministrstvo. Gre za to, da sta gg. Jelačin in Ogrin pustila sestaviti volilne imenike tako, da bi s neupravičenimi volilci preglaševala resnične trgovce in obrtnike ter prave zborniške interese.

Pisane zgodbe iz naših krajev

Svojo ljubico zaklal. — Pobegli razbojnik. — Poskušen umor v Zagrebu. — Izgubljeni sin se je vrnil.

Imoviti seljak Vaso Babić iz Vrbljan pri Bihaču se je zaljubil v Andjo Babić. Ko ji je razkril svojo ljubezen, mu je odgovorila, da postane žena, a da se sedaj ženitev preuranjena, ker je še premala. Medtem je Vaso zbolel in bolezen mu je skazila obraz. Zato mu je Andja odpovedala ljubezen. Vaso je pobesnel in pričel devonko preganjati. Nekoč jo je na njivi sunil z nogo, drugič jo je pa hotel zadaviti na njeni krstni slavi. Nekoč dne je videl kako gre Andja k vodi. Vzel je denar, kar ga je bilo v hiši in velik nož in odšel za devojko. Ob vodi jo je napadel in ji z nožem razrezal ves vrat in poškodoval tudi hrbtenico. Andja je obledela na mestu mrtva. Vaso je pa pobegnil in se potikal in skrival bog ve kje. Proglasili so ga za hajduka, dokler ga ni nekoč prepoznal njegov sosed v Banjaluki. Tam so ga tudi aretirali in oddali v zapore bihaškega sodišča. Na obrav-

navi so dognali, da je Vaso čudak. Kadar govori, vrti roko in noge. Opisujejo ga kot mizantropa. Nikdar ni ljubil družbe. Kadar gre mimo ljudi, se požuri in ne pozdravi. Zelo je nasilen. S komur se je prepiral, vsakemu je pretel, da ga bo zaklal. Tudi domači se ga boje. Nekoč je oblihl svojo sestro z vrelo juho samo zato, ker ni dala jesti njemu pravemu. Na predlog zagovornika je bila razprava preložena, da se preišče njegovo duševno stanje, ker izgleda, da je epileptik.

Včeraj so javili telefonično policiji v Zagrebu, da je neznan zlikovec na Magacinski cesti ranil z nožem Stjepana Čička, tramvajskega sprevodnika. Policijski organi so zaslili najprej čevljarja Svetića in njegovo ženo Pavlo. Izpovedala sta, da sta proti polnoči opazila, da so odprta vrata v drvarnico sosedu F. Tišljaviča in da so iz

Primarij dr. Fr. Derganc

Komenskega ulica 4
ordinira zopet redno

nje izgubila nekatere stvari. Zato sta prebudila sosedu in ga opozorila na tatvino. Istočasno sta opazila, da je odprta vrata drvarnice sosedu Čička in sta tudi njega zbudila. Vsi skupaj so šli pogledat, kaj se je zgodilo. V Čičkovi drvarnici so našli nekega 27letnega moškega, ki je tam spal. Zbudili so ga in mu zvezali roke, ker so ga imeli za vlomilca. Svetić je odšel na policijo po stražnika. Ko se je vrnil, vlomilca ni bilo več. Pobegnil je in ranil Čička in še dva druga z nožem. Stanovanci so namreč izpraševali vlomilca, kako je prišel v drvarnico. Ta je pa trdil, da je pošten delavec in ga je v drvarnico privedel neki stari, ki mu je rekel, da je drvarnica last njegove sestre in more mirno v njej prenočiti. Prosil je, naj mu odveže roke. Ko so to storili, je neznanec potegnil nož in pre-rezal Čičku uho. Ranil je tudi sosedo, ki so hoteli Čička braniti. Napadalec je nato pobegnil. Med potjo je ostavil nekaj perila, katerega je ukradel v drvarnici. Vlomilec se je kasneje vrnil in skušal vlomiti v stanovanje Tišljaviča, a so ga opazili in prepočili.

Zagrebska policija je končala preiskavo proti tapetniku Antonu Pečniku, ki je hotel umoriti svojo svakinjo Vilmo Lončarjevo. Pečnik je priznal, da je počakal Vilmo na stopnišču hiše št. 58 na lici in jo udaril z nožem večkrat ter jo težko poškodoval. Izjavil je, da jo je nameraval usmrtiti in se tako osvetiti za vse zlo, ki mu ga je prizadejala. Ko so ga vprašali, kaj mu je hudoga storila, je pripovedoval, kako je srečno živel s svojo ženo Ivano, Vilmo sestro. Imel je petero otrok. Naposled je pa Vilma pregovorila sestro, da je zapustila moža in se preselila k nji. Pečnik je na stara leta ostal sam, brez družine. Zaslužil je malo in živel v bedi. A vsemu je bila kriva svakinja Vilma, ki mu je uničila rodbinsko srečo. Ko je tako premišljeval o svoji nesreči, je pobesnel in se odločil, da se osveti in Vilmo umori. Počakal je usodnega dne Vilmo pred njeno hišo. Nato je stekel za njo po stopnicah. Vilma ga je opsovala in udarila z dežnikom po glavi. Tedaj je potegnil nož in sunil petkrat Lončarjevo, ki je klicala na pomoč. Žal mu je samo, da svakinje ni usmrtil, ker je smrt zaslužila. Lončarjeva je izjavila, da jo Pečnik že dolgo mrzi in jo je hotel umoriti, da bi dobil njeno posetvo. Izpovedala je tudi, da je Pečnik pijanec, ki je vse zapil, celo zaslužek svoje žene, ki je delala v tovarni. Leta 1921 je prodal vse pohištvo in denar zapravil ter se ločil od žene. Vilma je tedaj vzela nesrečno ženo k sebi. Že l. 1921 so ga aretirali, ker je hotel Lončarjevo ustreliti. Večkrat je tudi napadel svojo ženo in bil radi tega zaprt. Žena Ivana je potrdila Vilmino izpoved. Ločila se je od moža, ker je pijanec in je vse zapil. Pečnika je redarstvo izročilo državnemu pravdniku.

Včeraj je neko beograjsko družino presenetila vest, da je njen sin, katerega so smatrali že 14 let za mrtvega, še živ in zdrav. Leta 1912, je odšel na fronto maturan Dragomir Milošević. Dobivali so od njega le redko vesti; l. 1913 so pa dobili tužno vest, da je Dragomir v vojni padel. Podrobnosti o njegovi smrti niso izvedeli, a ni bilo vzroka, da bi dvomili o resničnosti poročila. Od tedaj so pričekali za umrlim parastose in se ga z žalostjo spominjali. Preteklo je 14 let in domačim se niti sanjalo ni, da je sm še živ. Včeraj so pa oblasti pozvale očeta Miloša Miloševića in mu naznanile, da ga išče njegov sin preko srezkega poglavarstva v Pirotu in Nišu. Sin Dragomir se nahaja zdrav v Carigradu in prosi za potni list v našo državo. Prošnja je prišla v Piro, kjer so Miloševići l. 1912. stanovali in od tam odšli v Beograd. Aktom je bila priložena tudi slika in srečni oče je zagledal sina, ki ga je smatral že 14 let za mrtvega. Izvedel je tudi, da je sin oženjen z neko Elizabeto in ima že 5 let starega sina. Polna sreča bo pa v družini, ko bodo te dni vsi domači radostno objeli izgubljenega sina.

posreči se mu! — izročiti moje pisemce v prave roke, bosta znala odgoditi ta rok še za en dan. Tedaj ste lahko brez skrbi. Čez dva dni bosta d'Albaniac in Fortclus že daleč od Pariza.

Kako to? — Počakajmo maščevalca. — je odgovorila Jeanna skrivnostno. Toda Lidija je posegla v pogovor, pokazala na solze v Leticijinih očeh in vzkliznila ogorčeno: — Na živce mi greš! Kar poglej njo! Ti pa govoriš kakor deliško proročilo, da bosta d'Albaniac in Fortclus že daleč od Pariza.

Pravi pravisti! Dobro, takoj vama vse pojasnim. Prišla je Leticija za roko, rekoč: — Maščevalca je najinteligentnejši mož, kar sem jih kdaj videla. On je najmogočnejši na svetu. Ime mu je Kelios. On je zelo lep, pogumen in močan. Pod njegovim vodstvom je organizacija maščevalcev. Milijoni maščevalcev so raztreseni po svetu in žive za skupni cilj. Predalec bi zašla, da bi vama hotela pojasniti ta cilj. Edino, kar morata vedeti, je to, da Kelios tajno vodi milijone ljudi v vseh slojih človeške družbe. Vse vlade vedo za maščevalce, pa ne morejo ničesar ukreniti proti njim. Kelios je namreč tako organiziral svoje somišljenike, da jih policija navzlic vse-

Vprašanje vojne odškodnine

Primorcem in Korošcem

Po okupaciji Primorske od strani Italije so bili premožni Slovenci in Hrvati priključeni zapustiti svojo rodno zemljo in večina teh nesrečnikov se je naselila v Jugoslaviji, kjer so si pridobili državljanstvo. Med njimi je okoli 1500 družin, ki so imeli svoje domovanje v operacijski coni goriške fronte, kjer jim je bilo uničeno vse imetje. Rešili so iz svetovnega požara golo življenje. Slična usoda je zadela tudi mnoge naše Korošce o priliki znanih bojov med avstrijskimi in jugoslovanskimi četami.

Ti vojni oskodovalci so večinoma siromašni sloji, tako mali obrtniki, delavci in privatni ali državni nameštenci. S pridobitvijo našega državljanstva so izgubili pravico do vojne odškodnine v svoji prejšnji državi. V skrajni bedi so se obrnili z dokumentiranimi prošnjami na našo vladu, da bi jim priznala pravico do odškodnine in jim škodo povrnila, toda doslej so ostali ti koraki brezuspešni, kajti po sedaj veljavem zakonu imajo pravico do odškodnine samo oskodovalci iz Srbije in Črne gore. Potrebna je torej izpremenitev tega zakona in šele potem bi se mogle vzeti ta prošnje v pretes. — V svrhu uspešnejše akcije za rešenje tega važnega vprašanja se je osnoval v Mariboru »Odbor vojnih oskodovalcev«, ki zastopa vse oskodovalce. Odbor je sestavljen iz mnogih spomenih in prošnji ter jih poslal vsem strankam in vsem uglednim in vplivnim osebam v državi. Uspeh te akcije obstoja v tem, da je do spela od merodajne strani objuba, da se mora smatrati zadeva kot nujna in da je treba najti pot do ugodne rešitve. Pozitivnega uspeha pa doslej še ni in pomoč tem nesrečnikom postaja od dne do dne nujnejša.

Pravična in hitra rešitev tega vprašanja je stvar humanitete in socialne pravičnosti. Za to ureditve bi tudi finančne žrtve države ne bile velike, a z izplačilom bi se rešile propade in bede vse te uboge družine. Ta mala žrtev bi donesla državi velike moralne koristi, ker bi povzdignila njen ugled in vero v pravičnost. Vojni oskodovalci, ki so zvesti in udani svoji novi domovini, žive danes v nepopisno žalostnih razmerah. Mnogi nimajo ne obleke ne najpotrebnejše opreme in žive iz roke v usta ter z žalostjo gledajo, kako jim gine deca, ki je ne morejo niti zadostno prehraniti in obleči.

Zato apelirajo na vladu in na Narodno skupščino, da se jih usmili in končno reši to vprašanje.

Nastopno predavanje

dr. L. Böhma

Snoči se je vršilo v univerzitetni dvorani nastopno predavanje novoimenovanega docenta ljubljanske univerze dr. Ljudevita Böhma. Predavanja se je udeležilo lepo število naših pravniških in gospodarskih krogov. Govornik je med drugim izjavil:

Ker nameravam v zimskem semestru predavati o temi »Uvod v narodno gospodarsko politiko« hočem v svojem nastopnem predavanju podati le splošno sliko sodobnega gospodarskega položaja. V sled katastrofalne svetovne gospodarske krize mora vsakdo zavzeti svoje stališče in določiti smernice, kako to krizo najuspešneje pobijati. Tudi naša država se mora čutiti tangirano pri uvozu, izvozu, na denarnem trgu in prometnih črtah. Desorganizaciji svetovnega gospodarstva, ki je posledica perturbacij svetovne vojne, se tudi takoj po sklenitvi miru ni dalo pomagati. Razni narodno-gospodarski praktiki in teoretiki, ki so bili poklicani da na novo organizirajo svetovno gospodarstvo niso bili kos svoji nalogi. Treba je bilo najti nove formule za izmenjavo gospodarskih dobrin. Vse mlade države so stale na stališču, da se morajo emancipirati ne samo politično, nego tudi gospodarsko. Deloma se je to tudi več ali manj posrečilo.

Simptome zmanjšanja svetovne sile, pada je treba iskati v padcu delovne sile, padanju konzuma, skrajšanju delovnega časa, povečanju socialnih davkov, reparacijah in odplačevanju ogromnih vojnih dolgov, vsled česar je vsa Evropa obubožala. V sled valutarnega uničenja je padla kupna moč skoraj na ničlo. Optimistični narodni ekonomski mnenja, da je še vedno trikrat toliko kontinenta neizrabljenega, kakor ga je potrebno za današnje stanje celokupnega prebivalstva zemlje, odštetu pa je treba Sahara,

južne pokrajine in druge predele naše zemlje, ki zato sploh ne prihajajo v poštev.

Govornik je nato omenil še panevropsko gibanje, stremljenje po vzpostavitvi srednjeevropske gospodarske celote naglašajoč, da so se vsi ti načrti izkazali za več ali manj brezpomembne. Glede Jugoslavije je izrazil mnenje, naj se ne lovi za fantomi, marveč naj se raje oklene realnosti in išče v stvarnem in ustvarjalnem delu izhod iz teže gospodarske krize.

Danes ob 20. uri v »Unionu«

— ZNAMENITI KONCERT —
hrv. pevskega zbora »Kolo« iz Zagreba.

Izjava se dr. Sirolov oratorij:

— SV. CIRIL IN METOD. —

Dirigent: Srečko KUMAR.

Vstopnice v Matični knjigarni.

Beležnica

KOLENDAR.

Danes: Sobota, 22. oktobra 1927; katoličani: Margita; pravoslavni: 9. oktobra, Jakov.

Jutri: Nedelja, 23. oktobra 1927; katoličani: Ivan; pravoslavni: 10. oktobra, Muč Evlalija.

DANASNJE PRIREDITVE.

Gledališče: Zaprt.
Sentjakovski gledališki oder: »Lokalna železnica«.
Ob 20. v Unionu: »Pevski koncert »Kolo« iz Zagreba.
Kino Matica: »Ljubica«.
Kino Dvor: »Maciste«.
Ob 20. na Taboru: Svengalijev poslovilni večer.

PRIREDITVE V NEDELJO.

Gledališče: »Rigoletto«.
Sentjakovski gledališki oder: »Lokalna železnica«.
Kino Matica: »Ljubica«.
Kino Dvor: »Maciste«.
Film SKD: Ob 9.30 in 11.: »Na vrazji steni«.

Sport: Ilirija — Hermes; Primorje — Slavija ob 14. in 15.30 na igrišču Primorja.

DEZURNE LEKARNE.

Danes in jutri: Bahovec, Kongresni trg. Ustar, Sv. Petra cesta; Hočevar, Spodnja Siska.

Solnce zaide danes ob 17.05, vzide jutri ob 6.25 in zaide ob 17.03.

ZA NASE NAROCNIKE.

Danes so na vrsti naročniki serij Z.

Sport

IV. kolo prvenstva

Ilirija: Hermes — Primorje: Slavija
Panonija: Reka.

V IV. kolu nogometnega prvenstva se srečajo jutri navidezno precej neenaki protivniki. Hermes v dobri formi bi bil pač moštvo, ki bi moglo nuditi Iliriji resen odpor ter ogroziti njeno zmago; žal je šišenska enajstorična nestanovitna in je tudi v tem srečanju računati s precejšnjo gotovostjo na zmago Ilirije. Od Slavije je pričakovati, da bo nudila Primorju trd odpor; da bi bila sposobna odvzeti mu obe ali tudi samo eno točko, se ne zdi verjetno. V srečanju drugorazrednih je pričakovati izenačene igre; za boljše moštvo velja Reka, ki je pokazala v nekaterih tekmah dober kombinacijski nogomet.

Razpored: Igrišče ASK Primorja ob 10.1. Primorje rezerva — Slavija rezerva; ob 14.1. Primorje — Slavija; ob 15.30: Ilirija — Hermes; igrišče Ilirije ob 10.1. Ilirija rezerva — Hermes rezerva; ob 14.1. Panonija — Reka.

— Naš tim proti Češkoslovski. Ker je Cindrić odpovedal sodelovanje, pride na njegovo mesto v tim Jovanović (Jugoslavija). Sporno je tudi vprašanje desnega branilca. Določeni je sicer Dasović, vendar mnogo sportnikov vanj nima zaupanja. V poštev bi prišel tudi Mitrović (BSK).

— Češkoslovski — Italija. Za jutrišnje tekmo Češkoslovski — Italija je Češkoslovski postavila svojo najmočnejšo garnituro. Postava je sledeča: Planička (Slav.) — Pernar (Sparta), Seifert (Slavija) — Kolenati, Kada, Hajny (vsi Sparta) — Podražil (Viktoria), Svoboda (Slavija), Silny (Sparta), Dvořáček (Viktoria), Kratochvíl (Slavija).

potil v grad. Bil je srednje postave, v svetlo-sinji obleki. Ko se je približal, je Leticija od navdušenja vzkliznila. Neznanelec je bil čudovito lep — surova moška lepota. Na obrazu se mu je poznala železna volja, odločnost in ponos. Jeanna mu je smeje segla v roko.

Ni treba iskati vrat, saj lahko vstopite kar skozi okno.

Kelios — bil je namreč on — je skočil v sobo skozi okno.

Kelios — bil je namreč on — je skočil v sobo skozi okno.

— Hvala, Kelios, da ste se tako hitro odzvali mojemu vabilu. Povedati vam moram važne novice. Toda najprej dovolite predstaviti vas našim prijateljem Leticiji de Clève, Francozinji iz 20. stoletja.

Velike Črne Keliosove oči so se s roko odprle. Začuden je zamrmral:

— Kaj hočete reči?

— Sedite in poslušajte!

Posadila je Keliosa na divan in mu povedala vse, kar je izvedela od Leticije. Kelios je napeto poslušal in se opotavljalo radovedno ozir na mladenko, ki je preživela trinaest stoletij. Šlihal je o eksperimentu bivših ljudi, o Fautlona, vsem izdajstvu, o aretaciji d'Albaniaca in Fortclusa in o napadu Fautlona na Leticijo.

Jean de la Hyre:

42

500

Ako se maščevalca zavzame za d'Albaniaca in Fortclusa, bosta rešena, pa naj ju se tako strogo stražijo. Toda kaj bo potem! Kar v glavi se mi vrti, če pomislim na posledice.

— Ali ga bom kmalu zopet videla? — je vprašala Leticija drhte. — Ali me bodo pustili k njemu?

— Da, upam. Zaenkrat pa še ne morem točno odgovoriti na to vprašanje. Govoriti moram najprej z maščevalcem. Upam, da se ne bo zakasnil.

— Kdo pa je ta maščevalca?

— Počakajte, vse vama pojasnim.

Jeanna je ljubeče objela Leticijo in jo potegnila v jedilnico, kjer je Lidija pripravljala iz rednih pitul skromen obed. Na hitro roko so se najedle potem je pa starejša sestra sedla v naslanjač in začela pripovedovati.

— Poslušajte torej. Govorila sem s častnikom, toda o zgodbi bivših ljudi ga nisem informirala, ker ni bilo časa. Sicer se mi pa ni zdelo potrebno odkrivati mu tujo tajno. Objubila sem mu pa, da mu povem vse. Objubila sem mu še

marsikaj pod pogojem, da ne bo zahteval od mene nobenih pojasnil. Objubil mi je, da se takoj zavzame za to zadevo. Prepričana sem, da ostane moč beseda. D'Albaniac in Fortclusa izročil skrivaj moje pisemce, v katerem ju prosim, naj skušata na vsak način izposlovati odgovodev na dva dni.

— Kakšno odgovodev? — jo je prekinila Leticija.

— Ah, da! saj res, pozabila sem vama povedati, da mi je častnik povedal tole: d'Albaniac in Fortclusa so posadili v ječo v samotni celici kraj kabine generala Enona. Častniku je znano, da morata aretiranca jutri znova pred generala, ne ve pa, zakaj. General je pa izdal povelje, da mora biti jutri krvnik pripravljen v sobi, kjer se vrše justifikacije s pomočjo električnega toka. Ker pa zdaj v ječi ni nobenega obsojenca, je jasno, da so pripravile namestnice d'Albaniac in Fortclusa za slučaj če bi odklonila njegovo zahtevo.

— Bože moj! — je zadržala Leticija.

— Pomirite se. Zaenkrat ni pravega povoda za razburjanje. Od neke druge strani sem izvedela, da je postavil general Enone d'Albaniac in Fortclusa nekatere zahteve in jima dal en dan za razmišljanje. Če se častniku posreči — a

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 22. oktobra 1927.

— **Z našo univerzo.** V četrtek dne 3. novembra ob 12. uri imel novonovonovni docent juristične fakultete g. dr. Viktor Korošec v zbornici dvorani svoje nastopno predavanje: *Naloge moderne rimskopravne vede s posebnim ozirni na razvoj slovenskega prava.*

— **Imenovanje v profesorski službi.** Abs. filozof Fran Stancar je imenovan za začasnega učitelja na gimnaziji v Kočevju, abs. filozof Rajko Kanduč za začasnega učitelja na gimnaziji v Ptuj, Fran Cetina za suplenta na drž. gimnaziji v Murski Soboti, dr. Hubert Pehani za suplenta v Ptuj, Bogomir Stupar za suplenta na drž. realki v Mariboru, Marija Perpar za suplentinjo na drž. realki v Mariboru, Vladimir Žitko je imenovan na drž. gimnazijo v Ljubljani, na III. drž. gimnazijo v Ljubljani pa Ivan Zabkar. Profesor risanja akad. slikar B. Jakac je dobil enoletni brezplačni dopust v svrhu študija v inozemstvu.

— **Katoliški škofje in verski pouk na šolah.** Na svoji zadnji konferenci v Zagrebu je katoliški episkopat obširno razpravljala o verskem pouku na naših srednjih šolah. Episkopat ni zadovoljen z načrtom prosvetnega ministra, ki je reducirala na srednjih šolah verski pouk, stoječ na stališču, da je treba učne ure posvetiti drugim, za praktično življenje važnejšim predmetom. Katoliški škofje so poslali pristojnim ministrstvom daljšo spomenico s primernimi predlogi. Tako zahtevajo od prosvetnega ministra, da uvede v VII. in VIII. razredu srednjih šol dveurni verski pouk na teden, ker ena ura ne zadošča. Škofje dalje protestirajo pri ministru za socialno politiko zaradi ukinitve verskega pouka na zavodu za gluho-nemne v Zagrebu. Od poljedelskega ministra zahtevajo, da uvede verski pouk v večjem obsegu na kmetijskih in drugih strokovnih šolah. Od trgovskega ministra zahtevajo uvedbo verskega pouka na trgovskih in obrtnih šolah. Končno so postali katoliški škofje v svoji spomenici tako predrzni in nesramni, da zahtevajo posebno nadzorstvo glede verskega pouka na šolah od strani organov katoliške cerkve. To nadzorstvo naj bi se raztezalo na vse osnovne in srednje šole.

— **Iz državne službe.** Blagajnik finančne delegacije v Ljubljani Janko Pogačnik je trajno vpokojen. Pisar ministrstva za socialno politiko Albert Bizjak je imenovan za sekretarja istega ministrstva. V višjo skupino je pomaknjen upravnik državne bolnice za ženske bolezni v Ljubljani dr. Alojzij Zalokar.

— **Razmah naše industrije.** Iz Jarš nam poročajo: Tukajšnja tkalnica lepo napreduje. Zadnji čas smo dobili veliko naročilo za izdelavo zastorov v železniških vagonih. V vsakem zastoru so večerane lepe crke »SFS«. Doslej je dobivala železniška uprava take vrste zastore iz inozemstva. Ko prispe še nekaj novih strojev, se bo izdelovalo tudi platno za šotore. Naša tvornica bo tudi v tem pogledu prva v Jugoslaviji. Delavstvo je po večini iz bližnje okolice. Zaslужek je sicer pičel (največ 20 Din dnevno), vendar si varčne delavke, katere imajo hrano in stanovanje in domači hiši, še čedne denarce prilažijo. Ko se obratovanje razširi, bo dobilo v tovarni še več domačinov stalno zaslужko, kar je vsakako važno za naš kraj.

— **Volitve v učiteljsko disciplinarsko sodišče.** Za 5. novembra t. l. so razpisane volitve v učiteljsko disciplinarsko sodišče ljubljanske oblasti. Kategorija meščansko-šolskih učiteljev voli 4 kandidate, kategorija osnovnih šol pa 28 kandidatov. Osnovno-šolsko učiteljsko je razdeljeno v 14 volilnih (šolskih) okrajev. Volitve so tajne.

— **Jugoslovensko - italijanska tarifa.** Prometno ministrstvo je odredilo, da stopi 1. novembra t. l. v veljavo nova direktna jugoslovensko - italijanska železniška tarifa. Po tej tarifi se bodo takse plačevale na naši strani v dinarjih, na italijanski strani pa v lirah. Manipulacijska taksa je znižana za polovico.

— **Podaljšanje vpisovanja na trgovskih akademijah.** Ministrstvo trgovine in industrije je podaljšalo rok vpisovanja na trgovskih akademijah in šolah. Rok vpisa traja do konca tega meseca.

— **Nova telefonska zveza Beograd - Dunaj.** Včeraj je bila otvorjena nova telefonska zveza Beograd - Dunaj preko Budimpešte.

— **Proračun beogradske občine.** Upravni odbor beogradske občine je odobril in sprejel proračun občine za leto 1928. Proračun znaša skupno s proračunom mestnih podjetij 300 milijonov izdatkov, ki so kriti z istotolikimi dohodki.

— **S trebuhom za kruhom.** Iz Polhovega gradca nam poročajo: Proti koncu preteklega tedna se je odpravilo 10 Polhograjev v daljino Argentino. Njive in senožeti so vsled vremenskih katastrof tako zmaličani, da se njih pridelek ne more primerjati z onim prejšnjih let, zato odhajajo ljudje s trebuhom za kruhom po svetu. A kakor polje in travniki, so dosti trpela tudi poljopija in kar je bilo v njih. O tem vedno dosti povedati tukajšnji strojarji. — V. R. je imel toliko škode, da si ni mogel več opomoči in je bilo njegovo posestvo prodano pred tednom dni na javni dražbi. Prebivalstvo gleda plašno v bodočnost, ker se Beograd ne briga za naš obubožani kraj.

— **Skrbite za šolstvo vajencev na Vrhniki!** Ali bodo zopet letos vajenci brez šole na Vrhniki? Če pomislimo, da je na Vrhniki z okolice vred do 100 obrtnih in trgovskih vajencev zaposlenih, upamo, da merodajni faktorji oskrbe za vzdrževanje te preprotnih šole za naš obrtni naraščaj. Delavska zbornica in obrtna trgovska zbornica, zganita se ter zahtevajta od vrhnjske občine, da takoj otvori šolo za vajence. Mladina potrebuje šolskega pouka za časa naše dobe, kar tudi zakon zahteva.

— **Rudarji, ki se vračajo iz Nemčije domov,** naj takoj po svojem prihodu v domovinski kraj priglasi svoj prihod nemškemu rudarskemu uradu preko konzulata v Düsseldorfu s prošnjo, da se jim zagotovi izplačevanje rent tudi po repatriaciji v domovini. Prijavi naj prilože pooblastilo, glasovno se na konzulat, ki jim bo pripadajočo rento redno pošiljal v kraj njihovega bivališča.

— **Največja palača na Balkanu.** V Beogradu že od 15. julija 1925 nepretrgoma grade monumentalno palačo, v kateri bodo nastanjeni vsi uradi poljedelskega ministrstva in ministrstva za šume in rudnike. Ta palača bo po svojem obsegu in višini največja na Balkanu. Njena kubatura znaša 160.000 kubičnih metrov. Vsako ministrstvo bo imelo posebno posvetovalno dvorano v obsegu 160 kv. m. Stroški za zgradbo te palače bodo znašali 80 milijonov Din.

— **Velika manipulacijska afera.** V Novem Sadu so prišli na sled velikim sleparijam s soljo. Aretiranih je več mladih oseb iz boljših krogov, ki so dolga leta vršile razne manipulacije s soljo na škodo uprave državnih monopolov. Gre za milijonske zneske. Aretirani so zadnje čase živeli zelo razkošno in razsipno. Vdrževali so kar deset elegantnih mladih gospodičen. Vedno so se v luksuznih avtomobilih vozili v razna vojvodinska mesta.

— **Proti nahodu in drugim nalezljivim boleznim**

GRIPPOSAN

po dr. Besaroviću
desinfekcijsko mazilo za nos
Dobiva se v vseh lekarnah

— **Gospodinje! Prve dni novembra izide »Gospodinjski koledar«** Jugoslav. Matice. Vseboval bo nove kuhinjske recepte, razne poučne članke in razpravo ter praktična navodila za dom. Napredaj bo pri vseh področjih Jugoslav. Matice v Sloveniji. Naročila sprejme tudi Jugoslav. Matica v Ljubljani, Selenburgova ulica 7/II.

— **Zdravstvo.** Proti slabostim — napenjanju in zaviljanju — gastričnem glavobolu — medlosti in izčrpanosti vsled prenapora — po slabi pitni vodi in nevarnem sadju — se priporoča kot najbolj zanesljivo zdravilo, rastlinski liker grenki »Kavčičev Florian«. Preskrbite svojemu domu steklenico tega neobhodnega domačega zdravila. 805n

— **Strahovite poplave v Crni gori.** Iz Podgorice še vedno prihajajo vesti o katastrofalnih posledicah poplav. V treh dneh je voda tako narasla, da je poplavila 400 oraloval zemlje ob reki Zeti. V gorenjem delu Moravče je utonilo mnogo goveje živine. Voda je odnesla na stotine ovac in govedi in veliko množino drv. Samo v Podgorici je ljudstvo polovilo okoli 1500 m³ drv. Poplava je zahtevala tudi (človeško žrtve). Utonil je seljak v Jadini Milašić. V Savniku je prestopila reka Savnik in preplavila vse ulice in vdrla tudi v nekatere hiše. V nikšičkem srezu je voda odnesla vse mostove in je ves promet z okolico prekinjen. Vsi srezki poglavarji prizadetih okrajev so odšli v poplavljen kraj, da se prepričajo o škodi.

— **Samomor z apnom.** Milka Pasariček je dekle burne preteklosti. Nešteto krat je bila zaprta radi nemoralnega življenja in kljub temu je postala v Zagrebu železniška uradnica. To je pa bilo le nekaj časa, ker je morala v zapor zaradi preburne ljubezni. Imela je ljubčica, kateremu je večkrat pobila šipe na oknu, ker je ni pustil k sebi. Zato je bila kaznovana in končno izgnana iz Zagreba. Pozabila je na fanta in pričela nemoralno življenje in romala iz bolnice v zapor. Naveličala se je tudi tega in sklenila zastupiti se Namočila je v vodi košček apna in ga izpila. V bolnici so ji izprali želodec. A morala je ostati v bolnici in zdraviti še dve bolezni. Zdravit se pa Rilka ni hotela. Zato so jo vrnili policiji s prošnjo, naj je ne pošljejo več v bolnico.

— **Svila je prišla v modo.** Ako želite svoje svilene nočavice posebno negovati, jih perite v milnih luskah »LABODA«. Najnežnejše tkanine, najfineše čipke in perilo se perejo v raztopini »LABODA« brez vsake škode, ker ostanejo kot nove.

OBLAČILA tvrdke J. Maček

Ljubljana, Aleksandrova 12
so najboljše in najcenejše.

Iz Ljubljane

— **Iz Dobava mesa ljubljanski garniziji.** Na včerajšnji javni licitaciji pri Dravski divizijski oblasti je bila poverjena dobava mesa za ljubljansko garnizijo nekemu ljubljanskemu mesarju kot najnižjemu ponudniku. Doslej je garniziji dobavljalo meso Beogradčan Marković. Zadnji čas je bilo proti njemu podanih več pritožb.

— **Iz Jugoslovanske Matice prireditelj pri sedme obletnice rapalskega dne** v Narodnem domu 14 dnevnega razstavo slik, ki se nanašajo na mesta, kraje in osebe iz Goriske, Trsta in Istre. Slike posameznih umetnikov bodo tudi na prodaj. Zato prosijo Jugoslovanska Matica vse osebe, zbirke in galerije, ki posedujejo take slike naših ali tujih slikarjev, da jih stavijo za to razstavo na razpolago. Prevzem in oddajo slik izvrši Jugoslov. Matica na lastne stroške in jamči tudi za event. poškodbe. Prijave naj se pošljejo Jugoslov. Matici, Ljubljana, Selenburgova ulica 7/II.

— **Iz Gledališki list.** Kratkoročno gledališko od strani abonementov gledaliških lož pritožbe, da niso prejele Gledališkega lista, jih tem potom obježujemo, da je vračunan pri plačilu lože samo en izvod Gledališkega lista, ki se pošilja abonentu, na katerega

ime je loža oddana. Na željo se Gledališki list pošilja tudi drugim posetnikom lož proti celotni naročnini 70 Din za en izvod.

— **Iz Vsi p. n. plesalci in plesalke** iz ljubljanske plesne šole se vabilo na zanimivo revijo letošnjih modernih plesov, ki se vrši vatri, v nedeljo, 23. t. m. ob 4. uri popoldne v veliki dvorani Kazine pri popoldanskih družabnih plesnih vajah priznanega plesnega mojstra G. Jenka, kjer se nudi začetnikom kot spretnim edina ugodna prilika pravilno priučiti se vse plesne za predstoječe zabave. Za gr. študente inje znižana članarina. Začetniki za Vaček, Foxrott in Charleston vabljene že ob 3. uri. — **Privatna plesna šola G. Jenka** se pa nahaja v I. nadst. v kavarni »Enona«. Informacije od 10. do 22. ure vsak dan.

NAJUGODNEJŠI NAKUP

oblačil lastnega izdelka nudi
tvrdka JOS. ROJINA, Ljubljana.

— **Iz Promenadni konkret muzike Dravske div. oblasti** v nedeljo 23. t. m. ob 11. uri v Zvezdi. Spored: 1.) Muhvič: »Srb, Slovenec in Hrvat«, koračnica. 2.) Suppé: Lepa Galateja, uvertura. 3.) Sedlaček: Za moje prijatelje, srbske pesmi. 4.) Balfe: Arila iz opere Falstaff. 5.) Smetana: Prodana nevesta. 6.) Royer: Fascinadora, foxrott. 7.) Čerin: Popadajo Lenče, srbska koračnica.

— **Iz Dr. Bleiweis,** specialista za notranje bolezni in za bolezni v nosu in vratu, se je povrnil in ordinira Kongresni trg 15 od 3.—5. popoldne. 806n

— **Iz Vpisovanje v plesne tečaje »Atena«** se vrši v ponedeljek 24. t. m. od 5. do 7. zvečer v ortoped. zavodu Mladika. 807n

— **Iz Ljubljanske Zupa J. P. Z.** ponovno pozivlja vse ljubljanske pevce in pevke, kakor tudi ostalo občinstvo, da se v obilnem številu udeležijo sprejema odličnega zagrebškega pevskega društva »Kolo«, ki prispe danes ob 6. uri zvečer v Ljubljano. Po sprejemu popeljemmo drage goste z godbo Nar. žel. glasbenega društva »Sloga« v sprevedu do hotela Union, kjer se vrši ob 8. uri koncert. Pokažimo z obilnim posetom bratsko naklonjenost do mlilih nam gostov.

— **Iz Stanovanjsko sodišče I. stopnje** v Ljubljani naznanja, da se bodo prihodnje razprave za dodelitev stanovanj vršile dne 24., 25., 26., 27., 28. in 29. oktobra. Razpis 16 stanovanj, ki se bodo nakazovala, je na bit na uradni deski stanovanjskega sodišča (soba št. 6), kjer se vlagajo tudi prošnje za ta stanovanja.

— **Iz Za praško razstavo slovenskega** modernega slikarstva sta darovala Narodni galeriji člana častnega predsedstva g. dr. Fran X. Lukman, rektor univerze in dr. František Resl, čl. konzul v Ljubljani, vsak po 100 Din.

Olajšana plačila

brez povišaja cen nudi državnim nameščencem vsa oblačila za dame in gospode konfekcijska in modna trgovina
F. LUKIČ, Ljubljana,
Stritarjeva ulica 9.

— **Iz »Na vrazji steni«.** Danes ob 14.30 predvaja ZKD v kinu Matica izredno lep film, delo svetovno znane berlinske tvrdke »Ufa«. Dejanje se odlikuje po lepi vsebini, se vrši visoko gori v Alpah med strmimi stenami in izredno krasnih pokrajinah, ki nudijo vsakemu ljubitelju narave mnogo nepozabnega užitka. Vsakdo naj si ogleda razstavljene slike v izloženem oknu pri kavarni »Zvezda«. Ker se ta spored predvaja še danes in jutri, opozarjamo cenjeno občinstvo, zlasti naše lovce, turiste, sportnike in vse ljubitelje narave na to, da si pravčasno preskrbite vstopnice. Nedeljski predstavi se vršita ob 9.30 in 11. dopoldne.

— **Iz Ruska Matice.** Kakor lani, priredi tudi letos Ruska Matica tečaj iz ruščine za začetnike in naprednejše (po 2 tedenski uri) Pogoji se izvedo in vpisovanje se vrši v ponedeljek 24. in četrtek 27. t. m. ob 19. v prostorih Ruskega Odbora (Jurčičev trg št. 3, II. nadst.

— **Iz Plesni krožek »Tabor«** vabi vse dosedanje obiskovalce in prijatelje plesa k plesnim varam, ki se bodo vršile vsako nedeljo ob 8. uri zvečer v veliki dvorani Solskega doma na Taboru. 808n

— **Iz Vakovrstne čevlje in copate** dobite po najnižjih cenah pri A. GORŠE, Stari trg 15. 111L

— **Iz Vreme.** Snoči ob 20. je kazal barometer 767,4, termometer + 11,2° C, danes ob 7. jutraj barometer 765, termometer + 10° C, popoldne barometer 764, termometer + 12° C. Najvišja temperatura včeraj + 10,5° C, najvišja 12,8° C. Danes deževno.

— **Iz Tatvina koleza.** Na Glincah stanujočemu zidarju Ivanu Oblaku je včeraj okoli 13. izpred veže gostine Zgornje Rožni dolini neznan tat odpeljal črnopleskano, 2250 Din vredno kolo znamke »Puch« z navzgor obrnjeno balanco in »Michelin« pnevmatik. Kolo ima tovarniško številko 293 494. Tat je porabil ugodno priliko, ko je Oblak vstopil v gostilno, njegov znanec pa odšel domov.

— **Iz Pustolovski pohod** treh ljubljancev. Trem ljubljanskim barabcam ni dišalo pošteno delo. Nobeno delo jih ni veselilo, pač pa so imeli silno veselje do raznovrstnih pustolovčin. Zahajali so tudi prav radi k senzaciji polnim kinopredstavam. Preteklo nedeljo so se dogovorili, da se napotijo v širni svet tja v romantično Albanijo, kjer se bujno cvete hajduštvo in junaštvo. V nedeljo so se prav pošteno veselili pri mestu. Prekročili so vso moč, jutraj pa so sedli v dolenski vlak ter odjadrali proti Sušaku in dalje po morju. Eden te troperese detellice pa se je med potjo skesal ter se vrnil k staršem. Druga dva nadaljujeta potovanje v Albanijo.

— **Iz Največjo izbrlo bluz, otroških obleke** in plaščev nudi ceno Kristof-Bučar. 119L

— **Iz Boa, bela »Mufon«** je bila snoči izgubljena na potu od restavracije »Ljubljanski dvor« po Miklošičevi cesti in Tavčarjevi ulici do kavarni »Evropa«. Pošten najditelj se naproša, naj jo odda v redakciji »Slovenskega Naroda«.

— **Iz Male tatvine.** Snažilni na dekliški osnovni šoli v Spodnji Šiški Katerini Pikeli, vdovi po elektromonterju, je neznan tat danes okoli 6.30 izmaknil iz pisarne šolske upraviteljice 7 brisač, vrednih 50 Din. Na mestu je tat pustil snažilki za spomin prazno škatljo za zeta-cigarete. Restavratorka v hotelu »Tivoli« g. Vekoslavu Dolničarju je neznan zlikovec odpeljal dva polletna stara, 300 Din vredna psa volčje pasme.

— **Iz Pomeverba.** Tehnični komercialni družbi v Ljubljani je njen uslužbenec povodom inkasa pri raznih strankah pomeveril 3000 Din. Nameščena Drago L. je včeraj policija aretirala in izročila sodišču. Aretiranec je inkasirane zneske pridržal za se ter jih v veseli družbi zapravil. Odkrito in skesano priznava svoje dejanje.

— **Iz Drobni policijske kronike.** Policija je prišla in zaprla nekoga Gregorja V. radi pomeverbe 700 Din na škodo Al. Andlovica Ponoči okoli 1. je stražnik pripeljal na stražnico mladega prodajalca slaščic Ivana M., ker se je ugotovilo, da nima za prodajo slaščic po gostilnah predpisane uradne dovoljenja. Danes je bila prijeta neka mladenka, ki je jutraj v franciškanški cerkvi ukradla učenci Valentinu Klobčaver iz Tržiča aktovko, v kateri je bilo 20 Din gotovine. Prijavljene so tri manjše tatvine, neki Mirko pa je ovađen radi tatvine kolesa. Noč je bila danes izredno mirna. Po kavarnah in gostilnah je vladalo prvacito dolgočasje. Vozniki in kolejarji — 17 po številu — so prijavljeni radi cestnopolicijskega reda.

Stari časi se vračajo:

živili govore, skale pokajo,
mrtvi vstajajo, živi umirajo.

SVENGALI

naravni čudodelec danes zadnjič v
Ljubljani, točno ob 8. zvečer

na Taboru.

Predprodaja vsopnic Tiskovni zadrug:

Po pred-tavi se nadatuje
ZABAVNI VEČER
z godbo in plesom.

— **Iz Privatni detektivski zavod.** Rimska cesta št. 9. 2327.

— **Iz Plesne vaje SK Svobode, Ljubljana.** Tudi letos prireja Sportni klub Svoboda, Ljubljana, svoje plesne vaje in sicer v mali dvorani hotela Union, pritličje, levo. Vršile se bodo redno vsako soboto od 20. do 24. ure zvečer. Otvoritvena plesna vaja pa se vrši izjemoma v nedeljo dne 23. oktobra 1927 ob 20. uri zvečer. Člani in prijatelji kluba vabljene!

— **Iz Veliko izbero volnenih jopic** najnovjših bluz, perila, kravat itd. priporoča tvrdka Ign. Zargl, pri nizki cen. Ljubljana, sv. Petra cesta. 118-n

Iz Celja

— **Iz Izobraževalne tečaj.** Po inicijativi Delavske zbornice v Ljubljani se prične prihodnje dni s poučevanjem v knjigovodstvu in esperantu. Prosvetni pododsek Delavske zbornice v Celju vabi tem potom vse zainteresirane, da se po svojih strokovnih organizacijah, te so: »Krekova Mladina«, »Svoboda«, »Narodno-strokovna Zveza« in »Savez privatnih nameščencev« v Celju, prijavijo takoj za eden ali drug tečaj. Prijave se sprejemajo tudi v Borzi delu v Celju. Kakor hitro bodo prijavitelji zadostno število udeležencev, se skliče takoj nato prvi večer zaradi dogovora o dnevi in t. Od prijavljencev bodo tudi odvisno, ali bodo ti tečaji popolnoma brezplačni ali pa bodo potrebni predpisati malo pavšalno šolnino.

— **Iz Prevzem javne bolnice v Celju v oblastno upravo.** V petek 21. t. m. se je izvršil po posebni komisiji prevzem dosedanje državne bolnice v upravo mariborske oblasti.

— **Iz Lekarnar g. Volko Arko** se je te dni s svojo rodino izselil iz Celja v Zagreb. V Celju je marljivo sodeloval pri vseh narodno - gospodarskih korporacijah. Bil je najprvo gerent, pozneje večletni načelnik Mestne hranilnice. V Celju ga bomo težko pogrešali. Vrlemo našemu somišljeniku ohranimo narodni Celjani trajno hvaležnost.

— **Iz Uršulin sejem** se je vršil v petek v Celju. Sejem je bil živinski in kramarski. Živine je bilo precej prigrane. Na živinskem trgu se je trgovina proti poldnevnu razvila in je bilo precej živine prodane. Na Kramarskem trgu je bilo na razpolago dosti raznovrstnega blaga. Prevladovala je obutev in manufaktura. Kupovalo se je najpotebnejše. Poznalo se je splošno pomanjkanje denarja.

— **Iz Nočno lekarniško službo** opravlja ta teden lekarna »Pri Mariji Pomagaj« na Glavnem trgu.

Iz Maribora

— **Iz Pogajanja za zgradbo obmejnega kolodvora v Mariboru.** Dne 8. novembra prične v Mariboru konferenca jugoslovenskih in avstrijskih delegatov, ki bo razpravljala o vprašanju zgraditve obmejnega kolodvora v Mariboru. Kakor znano, je bil že svoj čas dosežen načelni sporazum, da se zgradi ta kolodvor na jugoslovanskem ozemlju. Konferenca, ki bo trajala 10 dni, bo določila podrobnosti glede skupne uprave. Z naše strani se bodo udeležili konference zastopniki prometn. ministrstva, carinske oblasti, policije in mestne občine.

— **Iz Izpolnitve spomenika** majniške deklaracije. Spomenik, ki ga je postavila Jugoslovanska Matica, bodo sedaj izpopol-

nili tako, da bodo postavili kraj njega 1.90 m visok žrtvenik, na katerem bo plapolal spominski ogenj v znak, da ni in ne bo ugasnila v naših srcih ljubezen do neosvojenih bratov in skrb za njihovo osvoboditev.

— **Iz Otvoritev porodišnice.** Kakor izvedemo, bo bržkone že s 1. novembrom otvorjena porodišnica mariborske oblasti, nameščena v bivšem sanatoriju Petrovo Selo. Za primarija je imenovan dr. Josip Benčan, specialist za ženske bolezni in dosedanji asistent ginekološke klinike v Parizu.

Film

Češkoslovaški filmski igralci v Ameriki

Češkoslovaška ima sicer svojo lastno filmsko produkcijo, ki v marsikaterem pogledu lahko konkurira z inozemsko, vendar je mnogo češkoslovaških filmskih igralcev razkropljenih po svetu, zglasti v Ameriki. V hollywoodskih atelijih je zaposlenih mnogo češkoslovaških igralcev, režiserjev, umetnikov, statistov itd. Med znane filmske junake in zvezde iz Hollywooda, o katerih se govori, da so češkoslovaškega pokolenja, spadajo med drugim sestre Eva in Jana Novak, dalje Čehoslovakič Marion Davis (Durasova), znana iz filma »Špijonka«, potem Tom Mix (Tonda Mixu) itd. Večina njih sicer ne zna ali ne pozna rodnega jezika in le neradi se spominjajo svojega porekla in svoje domovine. — Prave hčerke češkega naroda, ki svojega rodu ne taje, so igralke Andjelka Elterova, Helena Šestakova in Jindřiška Dvořáková. Zadnja je solopelalka in sodeluje v raznih filmih. Od znanih češkoslovaških igralcev je omeniti tudi ljubko Ani Ondráková (Pratermiz), ki je zelo popularna. Kakor je torej videti, imajo Češkoslovaki lepo ekipo filmskih junakov in div, na katere so lahko ponosni.

Ribariti prepovedano

Ameriški filmski igralec John Gilbert je strasten ribič. Seveda v ateljeju družbe Metro Goldwin ne more ribariti in zato porabi vsako priliko za ribarenje v prosti naravi.

John je študiral pravo in pozna vse zakone. In jih tudi spoštuje. Dogodi se pa, da ga strast do ribarenja zapelje, da pozabi na vse zakone in postave in potem sede pod drevo, na katerem je desetica z napisom: »Ribariti prepovedano«.

Po navadi je imel srečo, toda nekega dne ga je doletela neizprosna usoda. Pred njim se je pojavil čuvár postave. John se zanj ni zmenil.

— Kako si drzneš tu ribariti? je vprašal redar ogorčen. John je nedolžno zavil oči in naivno odvrnil:

— Saj vendar ne ribarim.

— Toda saj imate palico v roki.

— Res je, palico imam v roki.

Redarju je očitno prišla konverzacija in nadaljeval je: — In na palici vrvico.

— Seveda, v roki imam palico in na palici vrvico.

— In na vrvici, je nadaljeval redar — je trnek.

— Prav pravite. Imam palico, na palici vrvico in na vrvici trnek.

— Hm, a na trneku je črviček.

— Seveda! Imam palico, na palici vrvico, na vrvici trnek in na trneku črvička.

Redar je triumfal. — Torej priznate, da lovite ribe?

— Ah, kaj še, je odvrnil John flegmatično. — Samo črvička namakam v vodo.

Redar je odšel z dolgim nosom.

— **Iz Filmi, ki se pripravljajo.** Charlie Chaplin dokončuje zadnje faze svojega filma »Cirkus«. Film se bo v raznih veleemstih predvajal že za Božič. Videti je, da bo i novi Chaplinov film pravičati umotvor, kajti deli ga je skoraj celo leto. — Douglas Fairbanks je dokončal svoj film »Gaucho banditi«. Tudi ta film bodo za Božič predvajali v kinematografih. — Maks Reinhardt, sloviti nemški režiser, je podpisal pogodbo s filmsko družbo »United Artists« in pojdje decembra meseca v Ameriko, kjer bo režiral neki film, čigar libreto pa še ni znan. Gloria Swanson igra glavno vlogo v filmu »Sadie Thompson«. Del filma bo posnet na otoku Catalina. — Mary Philbin kreira glavno vlogo v filmu »A Romance of Old Spain«. — Sloviti angleški igralec John Bargmore, ki je postal ljubljene ameriške publike, se pripravlja za film »Vihar«, po romanu ruskega pisatelja Vladimirja Dančenk. Film bo režiral Vlad. Turjanski, ki je bil tudi režiser filma »Carjev sel«.

Krajevna organizacija Rdečega križa v Rajhenburgu

--- Moda ---

Dva vzorca elegantnih plaščev za pozno jesensko in zimsko sezono.

Moda in kožne bolezni

Zakaj se pojavljajo tvorci in druge kožne bolezni, ki so bili doslej nekak privilegij moških, v novjšem času tudi med ženskami.

Često, zlasti ob deževnem vremenu, vidimo moške, ki hodijo s povešenimi glavami, obvezanim vratom in boleznim izrazom na licu. Moškim se naredi na vratu tvorci in otekline, ki se navadno gnoje in povzročajo hude bolečine. Često je potrebna težka operacija, pa tudi smrtni slučaj niso izključeni. Po izlečenju se poznajo na vratu globoke brazgotine, ki kvarijo vso zunanost moškega. Ako vprašamo zdravnika, od kod te brazgotine, nam pove, da so sledovi tvora, ki se rad ponovi in ki sega navadno zelo globoko v mišičevje, pogosto prav do kosti. Tvor na vratu povzroči čisto splošno zastrupljenje in tudi smrt.

Zanimivo je, da je bila ta bolezen do novjšega časa nekak privilegij moških. Šele zadnje čase se pojavljajo tvorci na vratu tudi pri ženskah in to skoraj česče, kakor pri moških. Kje tiči vzrok? Najprej si moramo biti na jasnem, zakaj so se pojavljali tvorci doslej samo pri moških. Ta bolezen je bakterijska. Bakterije, ki pridejo v vrat — so to v prvi vrsti streptokoki in stafilokoki, — se pojavijo najraje tam, kamor imajo neoviran dostop in kjer najdejo dovolj hrane. Posebno prikladni jim je moški vrat, ki ni zakrit in je torej izpostavljen raznim neznatnim ranam in praskam. Moški nosijo tudi trde ovratnike, ki zlasti na vratu pritiskajo na kožo tako, da se čisto odrgne. Iz teh skoraj nevidnih prask teče sluzasta tekočina, ki je pravo leglo omenjenih bakterij. Bakterije se pripeljejo najprej na take praske, potem pa zlezajo počasi globoko v vrat. Pri trdih ovratnikih je treba paziti zlasti na to, da niso na robu odrgnjeni ali preostri. Pri takih ovratnikih zadostuje, da človek parkrat okrene glavo in že ima vrat odrgnjen. Vrat se lahko odrgne tudi ob suknjo ali dežni plašč, zlasti, če je že ponošen. Za neznatno prasko na vratu se navadno nihče ne zmeni in ko jo pokrije hrasta, se kaj rado pripeti, da se z britvijo znova ranimo. Na rani se naredi

nova hrasta, ki je čez nekaj dni zopet pri britju nehoti odstranimo in tako se ta proces nadaljuje vse dotlej, dokler se ne pojavi na vratu tvor.

Bakterije, ki pridejo tem potom na vrat in pozneje v organizem, so v zraku, v prahu, v nesnagi, na naši koži, na rokah itd. Dokler ne pridejo do kake rane, so neškodljive. Najraje se drže na ovratnikih sukenj, telovnikov in kožuhov, ki jih žal zelo redko pošteno osušimo in navadno nikoli ne peremo. Zato ni čuda, da so baš ovratniki leglo najrazličnejših bakterij.

Ženske doslej niso bile podvržene tej bolezni, ker so imele dolge lase in ker je bila tudi njihova obleka drugače prirejena kakor moška. Las na vratu si ženske niso strigle in zato bakterije niso mogle do kože. Zdaj, ko nosijo ženske bubi-frizure, si dajo navadno briti tudi vrat in tako je bakterijam pot odprta. Ženske so se tudi glede obleke prilagodile moškim. Namesto finega tenkega blaga, ki se je dalo prati, nosijo obleke iz trpežnega blaga z ovratniki, ki zelo spominjajo na moške ovratnike. Tako so se pojavile razne kožne bolezni tudi na ženskih vratovih in zdravniki bi lahko povedali, da je število takih obolenj med ženskami vedno večje.

Nastane vprašanje, kako se ubranimo tvorov in raznih drugih kožnih bolezni na vratu. Predvsem je treba paziti na čistoto. Umivati si moramo roke in vrat z dobrim milom, občutljivih delov vratu ne smemo nikoli in končno je treba posvečati vso pozornost perilu in obleki. Ovratnik ne sme imeti ostrega roba, ne sme biti predr. Težje je odstraniti nevarnost infekcije pri ovratnikih suknje, svrtnika, dežnega plašča itd. Te ovratnike bi morali večkrat kemično čistiti, prati in desinficirati, poleg tega pa je dobro nositi okrog vratu šal tako, da se koža ne odrgne. Kdor ima zelo občutljiv vrat, naj ga večkrat namaže s kakim neškodljivim antiseptikom. V ta namen služi zelo dobro ery-

Plašči za dame

še od 350 Dm naprej.

P. Magdič, Ljubljana

Velika izbira!

sol, ki koži nič ne škoduje, a je najučinkovitejše sredstvo proti streptokokom in stafilokokom. Erysol ima veliko prednost pred splošno priljubljeno jodovo tinkturo, ker ne maže perila in ker se dobro zamašne ohrani več let. Erysol je zelo dober tudi za umivanje ali natiranje kože po britju. Zadostuje nekaj kapljic na vati, s katero si obrišemo po britju obraz, zlasti vrat in tako smo obvarovani pred vsako infekcijo.

Kako skrbje ženske za lepoto

Se nedavno je vzbujala dama s porbarvanimi obrvmi in trepalnicami ali z rdečilom na licu v družbi splošno pozornost, a čisto tudi pohujšanje. Pred leti je bilo lepoticenje nekak privilegij gledaliških igralcev in njim sorodnih krogov. V novjšem času se pa vsaka dama vsaj malo lepotici. O pudru ni vredno govoriti, kajti to kosmetično sredstvo je tako razširjeno, da lahko rečemo, da ni dame, ki bi se ne pudrila. Seveda se ne pudrajo vse dame vsak dan. Nekatere se pudrajo skoraj vsak četrti ure, druge pa samo, če gredo v gledališče ali na ples. Pri tem je treba dobro paziti na kakovost pudra, kajti slab puder se takoj pozna na koži in ji tudi škoduje. Nobena moderna ženska se lepo igranja ne sramuje. Nasprotno, naj bo že v družbi, na promeni ali v gledališču povsod vidimo dame, kako se pudrajo ali pa celo barvajo ustnice. Niso pa tudi ni noberega povoda, da bi se sramovale. Saj vsi vemo, da lepe rdeče ustnice niso naravne, marveč da je pričaralo njihovo lepoto barvilo, brez katerega si toaletne mišice moderne dame ne morejo misliti.

Vsa ta umetna sredstva pa ne morejo delati čudežev, ako nima dama lepe, negovane polti. Da na, ki več let ni negovala kože, naj nikar ne misli, da bodo vsi nedostaki na obrazu odstranjeni, ako se pošteno napudra. Namaze. Vsaka ženska ve, da je njen najlepši okras brehibna polt in zato posveča negovanju kože ves svoj prosti čas. Pri negovanju kože igra najvažnejšo vlogo čistota. Ne zadostuje samo umivati se z vodo in milom. Milo sploh ni priporočljivo za negovanje kože, ker postane ista hrupava. Za umivanje obraza je potrebno najfinše milo brez sode. Po umivanju je dobro mazirati kožo z roko ali z električnim ščetkom, kar pospešuje obtok krvi tako, da ostane obraz vedno mladosten. Tudi mozoli in druga nesnaga na čelu, okrog oči in ust se da z masažo odstraniti. Zelo dobro je vtreti po umivanju v kožo malo kreme, ki se ravna po koži. Za suho kožo rabimo masno kremo, za masno pa suho. Masno kožo, na kateri so pore razširjene, moramo pred pudranjem namazati s kremo, ki kožo posuši, dočim potrebuje suha koža, ki ji primanjkuje kožne maščobe, masno kremo.

Nekatere dame pa lepoticenje pretiravajo tako, da dosežejo ravno nasprotno, kar so hotele. Vsaka dama se mora zavedati, da je treba obraz čez dan nalepiti drugače kakor zvečer. Poleg tega ne smemo pozabiti, da niso vsi obrazi enaki in da barvilo enim pristaja, drugim pa ne. To velja zlasti za mlada dekleta, če imajo že po naravi nežno lepo polt. Taka dekleta se ne smejo lepoticiti. Za promenado lepoticenje ne pride toliko v poštev, ker zadostuje, da se dama malo napudra. Večerna razsvetljava zahteva že več lepoticenja. Za plesne prireditve se je zelo dobro obnesla emajlacija kože in dekoltaža, ki se sploh ne vidi in zakriva vse nedostatke kože. Tudi za lepoto oči je treba pri večernih prireditvah temeljito preskrbeti. Izrazito, temno obrobjeno oko je najboljša dopolnila lepega

obraza. Obrvi igrajo pri modernih ženskah veliko vlogo in zato bi rada vsaka ženska imela dolge in temne obrvi. Zal priroda ni vseh žensk tako bogato obdarila in zato jim mora pomagati iz zadrege kosmetika. Obrvi in trepalnice se dajo lepo pobarvati v skladu z barvo las. Umivanje barvila ne odstrani, ker je tako trpežno, da se ohrani več tednov. Ženske, ki imajo motne oči, si lahko pomagajo na ta način, da vbrizgajo v oči par kapljic neškodljive tekočine, ki povzroči, da se oči svetijo.

Nalepitičen obraz pa še ni vse. Veliko pozornost je treba posvečati tudi lasem. Pri sedanjih bubi-frizurah je to zelo lahko, ker se dami ni treba česati po več ur, kakor je bilo običajno pred leti, ko so nosile ženske dolge lase. Lasje morajo biti vedno čisti. Pri negovanju las igra zelo važno vlogo umivanje glave. Glavo je treba umiti vsaj dvakrat v mesecu. Kakor obrazu in glavi, tako je potrebna nega tudi rokam. Vse lepoticenje obraza nič ne pomaga, če so roke zanemarjene. Elegančna dama si vsak dan očisti nohte in jih namaže s kremo odnosno praškom, da se lepo svetijo. Lakirati nohte zadostuje enkrat na mesec.

nikjer rečeno, da mora imeti dama za čajanko novo obleko. Lahko si prenaredi tudi obleko, ki jo je nosila prejšnje leto, samo da ustreza glavnim zahtevam mode, ki ne trpi pri čajankah kričečih, preveč razkošnih in dekoliranih oblek.

Nekaj o plesih

Ljubitelji plesa se že zanimajo za program in bližnji plesni sezoni. Plesni učitelji so že odprli svoje šole, kjer se mladina pridno pripravlja na letošnje plesne prireditve. Modernih plesov imamo dovolj in zato posebnih izpodbuj v bližnji plesni sezoni menda ni pričakovati. Med najnovejšimi plesi se govori največ o jeebies in bananas sludu, katerima so se pridružili še totem tom tom, yale, Budimpešta in druge plesne senzacije. V splošnem imamo nad 20 modernih plesov in morda nam prinese zimska sezona še par novih. Ako pa ne bo novih plesov, bodo podjetni plesi mojstri skombinirali kaj novega iz sedaj modernih plesov.

Pozabiti ne smemo, da pleše pretežno večina plesalcev za zabavo, ne pa v svrhu produkcije na parketu in zato se je treba učiti plesov, ki jih plešejo v drugih mestih. Ti plesi so fox-trot, slow-fox, charleston-flat, tango v novi figuraciji, valček v prvotnem tempu in figuraciji ter charlston in black-bottom.

Humoristični kotichek

Na kliniki.

Znani francoski humorist Viktor Boucher, ki uživa priliko isti sloves kot Roda Roda v Nemčiji, pripoveduje nastopno veselo zgodbo: V skupno dvorano za bolnike so baš prinesli tri operirane paciente in jih položili na postelje. Nenadoma je prišel eden stokat. Poklicali so zdravnika asistenta, ki je vprašal bolnika, kaj ga teži, ozioroma boli: «Zdi se mi, je odgovoril bolnik, da so pri operaciji pozabili kosček bombaža v mojem želodcu!» — Drugi bolnik je skušal prvega potolažiti, a nenadoma je prebledel in prišel stokat: «Zdi se mi, da je profesor pozabil pinceto v mojem želodcu!» — Tretji bolnik je ta čas molčal, toda nepričakovano se je prišel strahovito zvijati. Divje je tulil in se držal za trebuh. V tem hipu je vstopil v dvorano kirurg in vprašal: «Ali morda kdo ve, kje sem pustil klobuk...?»

Tudi on...

Knjigovodja je prosil šefa, da bi imel popoldne prosto. «Čemu?» je vprašal šef. — Tašča mi je umrla, pa bi šel rad k pogrebu. — «O, tudi jaz bi šel rad,» je vzdihnil šef.

Iz dobe rekordov.

«Moj mož je postavil nov višinski rekord.» — Tako! Moj mož se pa navdušuje samo za stranske skoke in je baje že tudi dosegel rekord.

Najboljše, najtrpežnejše zato najcenejše.

Za čajanke

Zelo priljubljene družabne prireditve so zadnje čase popoldanske čajanke, ki so prišle k nam menda iz Anglije, kjer si ne moremo misliti družabnega življenja brez obilnatih five o'clock tea. Čajanke prirejajo plesne šole, lastniki elegantnih kavarn, društva in klubi in slednjič boljše rodbine, kjer so čajanke še najsimpatičnejše. Kdor čajank iz tega ali onega nagiba ne poseja, se nekako sam izključi iz družabnega življenja, kajti te prireditve spadajo k bon tonu. Ker pa tvorijo na čajankah dobro polovico ženske, so podjetni lastniki modnih salonov porabili to priliko, da spravijo v promet nove vzorce damskih oblek.

Obleke za čajanke morajo biti povsem enostavne, brezpogojno z rokavi. Najbolj prikladne so obleke iz dobre svilne. Črna krepatenasta obleka je za čajanke zelo moderna. Seveda pa ni

Popolnoma novo! Prvič v Ljubljani! Sijajno! Vesel! Razkošno! Zabavno!

Harry Liedtke
Eda Croy

aus Jankermann, Paul
Winterstein, Adele Sand-
berg, Paul Heilmann —
in v kolosalni in razkošno
opremljeni veseli igri

Ljubica

Krasna jako napeta vsebina — Naravnost posneta iz Dunaja. — Pri vseh predstavah pomnoženi orkester. — Predstave ob 4. pol 6., pol 8. in 9.

Elitni kino Matica.

Telefon 2124.

Fr. Ž.

Zanemarjena mladina in skrb za njo

Vse države hvalevredno tekmujejo v brigi za zanemarjeno mladino in priznati je treba, da ne brez uspeha, kajti zanemarjenost mladine napreduje z orjaškimi skornji.

Te dni se je zopet pripetil nov slučaj in je globoko pretresel vse slušalce in peresa: albanski dijak je z mladini neprimernim revolverjem ustrelil poslanika v Pragi, poslanik je bil splošno priljubljen vsled lepih manir, a je moral zavratno izdihniti, brez zdravnika, brez operacije in brez vsega; mladega morilca pa so prijeli.

Globoko je pretresel ta slučaj in bridko razočaral zlasti še šolski zavod ali licej v Rimu, čigar nadebudni gojencec je bil mladi morilec, in ni kaj takega nihče pričakoval od njega.

Mladi morilec je star 23 let in je hodil šele v šesto. Bil je repetent, večkratni repetent in vzor zanikarnosti.

Toda ni to nikakšen očitak. Nego je nasprotno baš zanikarnost tisto, kar je pogoj in podstava javni brigi za zanikarno mladino. Čim večja je zanikarnost, tem večja je briga. Koder zanikarnosti ni, sploh ni brige — najprej

je ustvariti zanikarnost, potem pride briga.

Licej in dični njegovi profesorji so napolnili vse strune, da vzgoje v vzgojo jim izročeno mlado dušo zanikarno v pravem duhu večstolletne kulture in vseh tradicij. V srce in obisti so mu cepili izpodbudne zglede iz slavne d'morodne zgodovine na polju politike in literature in kriminalitete in sploh, tako iz preteklih časov kakor iz sedanje velike dobe.

Se štipendij so mu podelili in se več, da štipendija v liceju ne dobi vsak sleherni, vsakdanji zanikar, nego mora biti prav odlične vrste in priporočen, in ni dvoma, da je mladi mož štipendij krvavo zaslužil.

Skratka — licej in profesorji niso zamudili nič in so se po pravici smeli nadejati najlepših uspehov, vrednih starodavne kulture in svetih tradicij.

Sedaj pa to bridko, starodavno kulturo in svetih tradicij nevredno razočaranje, ki resnično zasluži izraz vsestranskega službenega sožalja: nadebudni zanikarni gojencec je v Pragi moril in bil prijel!

To je jako bridko in razočaralno iz raznih ozirov.

Prvič je mladi mož za nedogledni čas zamudil šolski pouk. Tolikšna zamuda težko da mu bo šteta za opravičeno!

Ako bi bila zamuda krajša, lahko

bi mu jo pod roko opravičili. Toda kar je preveč, je žalibog preveč in ni verjeti, da mu jo bodo.

Morebiti se je mladi mož celo opravičil že v naprej, da ga ne bo nekaj dni v šolo.

Morebiti je tudi povedal, zakaj ga ne bo.

Seveda ni povedal, da gre tja in tja in bo umoril tega in tega.

Nego je svojo opravičbo izrazil drugače.

Morebiti je rekel, da ga naprimer kliče domovina. Klicu domovine se ne more upreti nihče nikdar in nikakor ne. Domovino nosi vsakdo vsikdar zapisano v srcu in obistih — vse za domovino, mili kraj! — pa naj kliče domovina kamorkoli, ali na voliče ali v boj za krst in svobodo zlato ali na zakuške ali na davkarijo ali na komisijo in zarado ali na cvetlični dan — kamorkoli in kakorkoli — njenemu pozivu se je treba brez ugovora odzvati!

Mladi zanikar, gotovo se je opravičil tako, da ga kliče domovina, in so mu verjeli in zamudo opravičili že vnaprej: čim kliče domovina, je opravičeno vse!

In so mu gotovo dali zapisano, da je zamuda opravičena in da ni ovire zoper vizum, in mislim, da ga tudi brez denarja niso pustili, nikakor ne, kajti se ve — z domovino so vedno združeni stroški, naj kliče kamorkoli.

Skratka, storili so vse, da niso mogli več, in jim je v plačilo bil up, da mladi mož ne bo v sramoto prejetim naukom in večstolletni kulturi in slavni tradicijam in požrtvovalnim profesorjem in celokupnemu prizadevanju.

Počel se je torej na pot, kamor ga je klicala domovina in so mu hranili v liceju prostor v klopi in žlico pri skledi.

Pa je nenadoma že prišlo povedano bridko razočaranje: mladega moža ni nazaj, nego so ga prijeli!

Drugo je bil opravil lepo v redu in odzval.

Toda potem je zatajil večstolletno kulturo in svete tradicije in vse in je naravnost neverjetno: dal se je prijeti!

Prijeli so ga in zdaj ga imajo v varnih zaporih, in kdo ve, ali in kdaj bo zopet prost. Mar naj netnajat let čakajo nani v šoli, ali dvajset, da se bo vrnil repetirat? To ne gre, nikakor ne, red mora biti že zaradi drugih.

Prijeti se je dal, v preiskavi sedi in ga zaslišujejo. Zaslišujejo ga in mladi mož odgovarja in pripoveduje, kar se nikakor ne strinja s prejetimi nauki in večstolletno kulturo in svetimi tradicijami in slavnimi zgledi iz starejših zgodovine in najnovejših dni.

To je tisto, kar je najbolj žalostno! Ne, mladi mož se ni obnesel.

Prijeli so ga — njegova vzgoja v liceju se ni obnesla, žalibog!

Ta neuspeh liceja pa bi lahko usoden postal za licej, in že govore, da bo reduciran.

Vendar upajmo, da ne bo!

Kajti je licej prepotreben.

Če bi bil reduciran, koj bi se moral ustanoviti drugi — ali v Tirani ali Sofiji ali koderkoli. Prevelika je potreba po takem liceju in se vedno več oglašajo gojencev zanj.

Pa je najprimernejše, da ostane licej kar v Rimu — zaradi večstolletne kulture in svetih tradicij in slavnih zgledov iz prejšnjih dni in sedanje velike dobe.

Dostavek uredništva. Od najmerodajnejše strani smo prejeli o stvari sledeče pojasnilo:

»Ni res, da je morilec gojencec liceja v Rimu, niti ne ustreza resnici, da obstoja v Rimu tak licej, kakor je tudi kot netočno označiti poročilo, kolikor omenja Rim. Mesta s takim imenom sploh ni. Nego je vse skupaj neosnovana izmišljotina, spravljena v svet z očitnim namenom, očrnuti ugled liceja v Rimu, čigar gojencec je bil imenovani mladi človek.«

Resnici na ljubo drage volje priobčujemo to pojasnilo, ki utegne preprečiti morebitna kriva naziranja.

Stoletnica bitke pri Navarinu

Kako je prišlo do zgodovinske bitke, v kateri so bili Turki strahovito poraženi. — Pomen navarinske bitke.

V četrtek, 20. t. m., so proslavili Grki 100letnico znamenite bitke pri Navarinu, in grški parlament je votiral v ta namen več milijonov drahem.

Malo je tako pomembnih in čudovitih bitk na morju, kakor je bila 20. oktobra 1827 v navarinskem zalivu. Grki, ki so s simpatijami in podporo vsega krščanskega sveta dvignili meč proti turški nadvladi, so bili v nečakanem boju že na robu propada. Da jih rešijo, so sklenile Anglija, Francija in Rusija 6. julija 1827 londonski pakt ter pozvale Turčijo, da v enem mesecu preneha s pustošenjem Grčije in sklene z njo premirje. Preden je sultan na to skupno noto velesil odgovoril, je priplula iz Navarinu 8. avgusta iz Egipta eskadra vojnih ladij, ki je pripeljala Turkom 5000 mož. Angleški viceadmiral Codrington je izjavil, da bodo velesile energično nastopile proti Turkom, ako bi njihova mornarica napadla Grke, preden pride odgovor iz Carigrada. Poveljnik egiptovske eskadre Ibrahim paša je obljubil angleškemu viceadmiralu, da bo ustrezno njegovi želji, toda v resnici se za ultimat ni zmenil.

Zato so admirali evropskih velesil sklenili poslati vojne ladje v navarinski zaliv tik pred turško-egiptovsko eskadro, da bi tako prisilili Turke k premirju. 20. oktobra popoldne je angleško-rusko-francoska eskadra res odplula v navarinski zaliv, ne da bi turške baterije na obali ovirale. Obe mornarici sta si stali v neposredni bližini nasproti. Turško-egiptovska mornarica je obstojala iz treh velikih vojnih ladij, 20 fregat, 32 korvet in 5 manjših ladij, ki so igrale vlogo sedanjih torpedovk. Na vseh teh ladjah je bilo 19.800 mornarjev in 2187 topov. Zavezniki so imeli 10 vojnih ladij, 8 fregat in 2 korvete, na katerih je bilo 9168 mož in 1318 topov.

Proti pričakovanju se je vnela bitka, ki je imela dalekosežne posledice. Neka manjša turška ladja se je preveč približala angleški fregati »Darmouth« in viceadmiral Codrington ji je poslal naproti čoln s pozivom, naj se takoj

umakne. Toda Turki so sprejeli angleški čoln s topovskimi streli, na katere so odgovorili tudi angleški mornarji. Kmalu so zagrmeli topovi obeh mornaric. Poveljnik francoske fregate »Sirene« je sporočil poveljniku egiptovske fregate »Esmine«, da ne bo streljal, dokler ne začne streljati na »Esmine«. Egiptovska odpoved na to sporočilo je bil topovski strel, ki je znatno poškodoval prednji del »Sirene«. V istem hipu s začeli streljati vsi k »Esmine« obrnjeni topovi francoske fregate, na kar so začele streljati tudi turške baterije na obali in kmalu je obšla krvava bitka nad sto vojnih ladij. Ob 5. popoldne je bila prva turška bojna črta uničena in 40 turških ladij je začelo goreti. Po številu in topovih šibkejša zavezniška mornarica je imela veliko premoč v vodstvu in izvežbanosti posadke. Ob 7. zvečer je bilo na bojišču samo še 16 nepoškodovanih turških ladij. Sledečji so bili Turki prisiljeni zažgati in potopiti svojo mornarico. Zavezniki niso izgubili nobene vojne ladje. Imeli so samo 171 mrtvih in 377 ranjenih. Tako je končala zadnja velika bitka primitivnih lesenih ladij.

Bitka pri Navarinu je bila prava svetovna senzacija. Njene posledice so bile nedogledne. Rešila je Grke, in že prihodnjo pomlad je ruska armada prekoračila turško mejo. Vojna je končala z drinopoljskim mirom in delnim osvoboženjem Grkov izpod turškega jarma. Turčija je prenehala biti pomorska velesila in šele Kemal paša skuša to moč obnoviti. Turčija se ni mogla meriti na Črnem morju z Rusi, in navarinska bitka je dala istočasno inicijativo za novo angleško politiko, ki je usmerjena na Bospor in Dardanele. 27 let pozneje so Turki pomagali Francozom in Angležem oblegati rusko trdnjavo Sevastopol na Črnem morju. Grčija je bila takrat že samostojna, in osvoboženja balkanskih krščanskih narodov Turki niso mogli več preprečiti. Navarinska bitka je pomenila tudi poraz Metternichove politike, ki je energično nastopal proti osvoboženju Grkov, kakor tudi proti vsem nacionalnim težnjam v bivši Avstro-Ogrski.

Polom podjetja Ana Csillag

Jaz Ana Csillag s svojimi 156 cm dolgimi lasmi... tako nekako je bilo objavljeno opetovano v raznih listih in čisto tudi pri nas. In sedaj prihaja senzacionalna vest, da je podjetje Ana Csillag z vsemi številnimi svojimi podružnicami v popolnem razsulu in da se nahaja v konkurzu.

Ano Csillag z njenimi 156 cm dolgimi lasmi je ubila bubi frizura. Dolgo je junaško vtrajala v borbi proti dečji glavičji; investirala je ogromne vsote v svoj obrat, vtrajala velikanske zneske za reklamo Zaman. Bubi frizura na njenem zmagovitim pohodu po vsem svetu ni bilo mogoče ustaviti. Nežni spol je zavrgel dolge lase in kite, moderna in praktična bubi frizura je triumfirala.

Zaman je bila vsa reklama, zaman vabljive slike Ane Csillag z njenimi 156 cm dolgimi lasmi. Podjetje Ana Csillag, ki je dolga leta krasno uspevalo, je začelo propadati. In ko je bilo v agoniji, je riskirala Ana Csillag zadnji poizkus, da reši, kar se da. Dala si je ostriči svoje lepe bujne lase in po listih je bilo čitati: Jaz, Ana Csillag s svojo dečjo glavičjo... Tudi to je bil bob ob steno. Podjetje je šlo nevdržno rakovo pot.

Se enkrat je poskusila Ana Csillag. Lani so napovedovali konec dečje frizure in prorokovali zopetno zmago bujnih dolgih las in kit. In zopet se je pojavila ona famozna reklama: Jaz, Ana Csillag s svojimi 50 cm dolgimi lasmi... Toda tudi zadnja rešilna bitka se ni obnesla. Bubi frizura je ostala v modi in

Leo Darteg:

Salomonova rabsodba

Pričujo pripovedko pripovedujejo v deželi Ben-Uland. Pred mnogimi stoletji je vladal tej deželi bel sultan, po imenu Zaali-Daoki. Najmorednejši je bil v svoji deželi, ni mu ga bilo enakega. Vse spore je poravnal pravično in nesebično. Ljudstvo ga je spoštovalo in ljubilo.

Pripetilo se je pa nekaj posebno kočljivega.

V deželi Ben-Uland je bila navada, da si je moral mladenič, ko je dosegel 21. leto, izbrati iz svojega harema soprogo in priateljico.

Namreč, vsak novorojenček je že pri rojstvu dobil kot največji dar cel haremski harem, s katerimi je raste. Z dvajsetimi leti pa si je moral izbrati dve: ena bi mu postala žena, druga pa priateljica.

Ali-Marun, mož izredne lepote, je prišel v veliko zadrego, ko je moral izbrati ženo. V haremu sta bili dve lepotici, dve roži, obe enako lepi in vabljivi. Ljubil je plavalaso Zanimu, hčerko zapada, Ljubil je Aihno, hčerko vzhoda. Zanimu je imela lica kot breskev, Aihna pa je bila temnopolta kot iz ebenovine. Obe sta bili enako vredni ljubezni. Skratka, Ali-Marun si ni znal pomagati. Preiskavega se je čutil, da bi sam odločil. Šel je pred svetlega sultana.

— Mogočni sultan, — je dejal Ali-Marun. — Obe enako ljubim. Ena in druga je prepičana, da bo moja žena.

podjetje Ane Csillag, ki je zadnja leta itak samo živatilo, ter živelj zgolj od tradicije, je skrahiralo in prišlo na boben. Moderna doba, ki je upropastila i izvoške ter iz njih napravila šoferje, zamenjala ekscentrični čarleston za decentni valček itd., je računsko pometla s tradicijami, med katere so spadali tudi — dolgi bujni lasje Ane Csillag...

K poroki Viljemove sestre

Kakor smo že poročali, se namerava najstarejša sestra bivšega nemškega cesarja Viljema II., Viktorija, ki je stara že 61 let, poročiti z ruskim plesalcem Aleksandrom Zubkovim. Princesa Viktorija je bila poročena s knezom Adolfom Viljemom Schaumburg-Lippe in je že 11 let vdova. Njen zaročenec je star šele 23 let tako, da bi bil lahko njen vnuk.

Zubkov, ki se je menda polakomnil ogromnega nevestinega bogastva, je nastopal kot plesalec v Parizu. Lani pozimi se je mudil nekaj časa v Berlinu, kjer je bil prijavljen na policijski kot igralec. Nastopal je kot statit pri filmski družbi »Ufa«. O sebi trdi, da je plemič, kar pa ruski emigranti zanikajo. Njegov oče je imel pred vojno v Moskvi predilnico. Po prevratu se je izselil v Nemčijo, kjer je sin dorastel. Spočetka je kazal mladi Zubkov vse znake pustolovca. Rad je zahajal v berlinske igralnice in pred dvema letoma se je prijavil kot dobrovoljec v francosko tursko legijo. Kmalu je pa pobegnil iz turske legije in se vrnil v Nemčijo. V Bonnu se je naselila kot vdova princesa Viktorija Schaumburg in nekega dne so

vsaka se brani biti samo priležnica. Sam se tudi ne morem odločiti, zato polagam usodo v tvoje roke.

Dolgo je premišljeval sultan. — Prav si storil, sin moj, da si prišel k meni. Uredil bom to kočljivo zadevo. Vem, da če ti priležnica ugaia, če jo ljubiš, je bolje, da bi bila tvoja žena. Ženina ljubezna pa mora biti tako močna, da lahko deli življenje s teboj, da lahko prenaša tvoje napake in da ti oprostí neumnosti, ki bi jih napravil.

Mogočni sultan se je obrnil k ženama:

— Vsaka od vaju je vredna, da postane njegova žena, zato nočem nobeni dajati prednosti. Torej bom Ali-Maruna presekala na dva dela in ena bo dobila zgornji del, druga pa spodnjega.

Ženi sta ostrmeli. Zbali sta se grozne obsodbe.

— Ne bojte se. Veliki talisman, ki ga imam, mi daje oblast, da ohranim Ali-Marunu življenje, — ju je potolažil sultan.

— Volite! je ukazal.

— Daj li njegovo srce, — je prosila Zanimu.

— Daj mi, kar ostane, — je prosila Aihna. — Daj Zanimu, kar zahteva.

— Sin moj — je dejal sultan. — Zanimu zasluži, da ti bo žena. Aihna pa bo tvoja priateljica.

Ko se je Aihna pritožila nad rabsodbo, ji je dejal sultan:

— Čemu se pritožuješ, dal sem ti, kar si želela.

ji predstavili podjetnega ruskega emigranta. Star panj se je takoj vnel in Zubkov je postal osebni tajnik »boga« princeze. V palači so ga morali nazivati baron. Pozneje se je pojavil Zubkov v Berlinu, kjer si je najel v eni najpomembnejših ulic krasno stanovanje. Nastopal je že kot princesin ženin.

Tudi princesa Viktorija ima za seboj burno preteklost. Kot 19 letna devojka se je zaljubila v princa Aleksandra Battenberškega, s katerim se je hotel na vsak način poročiti. Pri tem jo je podpirala tudi nemška cesarica. Toda princ je bil v tem času izvoljen za bolgarskega kneza in tako se je zaročena razšla. Viljem II. je sestri prepovedal poročiti se z Aleksandrom Battenberškim, ker je bil bolgarski knez sam vazal turškega sultana. Princesa Viktorija je na kljub temu ostala Battenbergu zvesta in se dolgo ni hotela poročiti. Princ bi jo bil rad vzel in ko so ga po kratkem vladanju izgnali iz Bolgarije, se je začel znova potegovati za njeno roko, toda Viljem je odločno nastopil proti temu zakonu. Da se osveti, je poročil princ v Gradcu pevko Loisinger in se je prelevil v grofa Hartenau. Čez nekaj let je v Gradcu umrl. Šele z 31. letom se je princesa Viktorija poročila in sicer z vladajočim knezom Schaumburg-Lippe, ki je pa med vojno l. 1916. umrl. Otrok nista imela, pač pa ji je zapustil knez ogromno premoženje, za katero se zdaj sorodniki potegujejo. Toda denarja ne bodo dobili, kajti Zubkov jim je že pokazal v Berlinu oporočo, v kateri je določen za edinega dediča bogate princeze.

Svengalija postovilni večer na Taboru

danes 22. oktobra ob 8. zvečer

Velika predstava s sveta neveridnih duševnih odnošajev (telepatija, sugestija v budnem stanju, poizkusi na ljudeh in živalih) se vrši

V VELIKI DVORANI SOKOLSKEGA DOMA NA TABORU.

Predprodaja vstopnic v knjigarni Tiskovne zadruge, Prešernova ulica 54, od 6. ure naprej na Taboru pri blagajni (glavni vhod).

V širšem svetu dobro poznani Svengali nastopi poslednjič v Ljubljani z najbolj izbranim sporedom.

Strokovna organizacija kaznjencev

V Gradcu so sklenili bivši kaznjenci ustanoviti strokovno združenje in so naročili enemu svojih tovarišev, naj sestavi pravila te stanovske organizacije. Pravila so bila kmalu sestavljena in bivši kaznjenci so se zbrali, da se pomenijo o njih. Člen I. določa, da more postati član združenja samo oni, ki je presedel v ječi vsaj tri leta. Samo v izrednih primerih lahko predsedstvo skrajša prošilcu karentno dobo in ga sprejme tudi, če je sedel v ječi samo dve leti. Ustanovni občni zbor bivših kaznjencev se je pa končal s hudim prepričanjem, ker mnogi niso bili zadovoljni s predlaganimi pravili.

Zadeva je prišla končno pred okrajno sodišče v Gradcu, kjer se je vršila v sredo obravnava. Sodno dvorano so napolnili bivši kaznjenci do zadnjega kotička. Tisti, ki je predlagal pravila, je bil obsojen na denarno globo, druge je pa sodišče samo očetovsko posvarilo, naj v bodoče ne ustanavljajo strokovnih organizacij, češ da jih javnost niti najmanj ne pogreša.

Preiskava proti morilcu Gene bega

Sodna preiskava v zadevi umora albanskega poslanika se je pričela. Preiskavo vodi svetnik deželne sodišča dr. Kaplan, ki je že zaslišal več prič, zlasti goste in uslužbence kavarn »Passage«. Zasliševanje »očividcev« atentata je bilo danes končano. Ta del preiskave je zelo lahek, ker je morilec svoj zločin priznal. Nepojasneno je samo vprašanje, kdo je po umoru Gene bega v kavarni zaklinal, naj morilec ne ubijejo, češ da je izvršil politični umor. Policia ni mogla ugotoviti, kdo je bil z morilcem v zvezi in kdo ga je hotel na ta način rešiti.

Težje bo ugotoviti, od kod je dobil Algiyad Bebi kot siromašen dijak, navezan na štipendijo, denar za potovanje v Prago. Ako bo državno pravdnstvo vztrajalo na popolnem razjasnitju zločina, se bo moral preiskovalni sodnik obrniti do albanskih in italijanskih sodišč, da zaslišijo morilčeve znanke in prijatelje. S tem bi se pa preiskava zelo zavlekla, kajti Češkoslovaška nima z Albanijo pogodbe o pravni pomoči. Referent pri državnem pravdnstvu je državni pravdnik dr. Česak, ki bo nastopal tudi pri porotni obravnavi. Obravnava se bo vršila že v zimskem času porotnem zasedanju, ako bodo albanska in italijanska sodišča pravočasno zaslišala morilčeve znanke in prijatelje. Morilec se še ni odločil glede zagovornika.

V četrtek popoldne in popoldne so se poklonili manom umorjenega albanskega poslanika zastopniki tujih držav. V imenu češkoslovske vlade se je poslovil od pokojnega Gene bega dr. Beneš v spremstvu uradnikov svojega ministrstva. Minister se je vrnil v kon-

doleno knjigo in položil na krsto velik venec s trakovi v državnih barvah. V imenu vojaške pisarne prezidenta Masaryka se je poklonil zemskemu ostankom Gene bega general Čeček, v imenu Prage pa župan dr. Baxa. Zadnjo čast so izkazali umorjenemu poslaniku vsi zastopniki tujih držav. Najštevilnejša sta bila zastopana jugoslovensko poslaništvo in konzulat. V imenu italijanskega poslaništva in konzulata sta izkazala Ceni begu zadnjo čast dva uradnika. V četrtek popoldne je bil dovoljen tudi občinstvu dostop h krsti. Krsto so položili zvečer v vagon in jo prepeljali v Tirano.

Posledice razkritja Loganove

Poročali smo že o senzacionalnem sportnem skandalu, ki je razburil angleško prestolico in vso sportno Anglijo. Zdravnica dr. Loganova je priznala, da Rokavskega preliva ni preplavila, marveč da se je vozila večinoma v spremljajočem jo čolnu. Loganova je hotela s tem dokazati, da je pri preplavanju Rokavskega zaliva vedno dana možnost sleparije.

Razkritje Loganove je imelo svoj odmev. Kakor znano, je namreč teden dni po startu Loganove preplavala Rokavski zaliv druga Angležinja, Miss Mercedes Gleitze, in postavila nov damski rekord. Seveda padajo sedaj tudi na njo očitki, da se je vozila v čolnu in da zaliva ni preplavala. Da dokaže nasprotno in da opere svojo čast, je Gleitzova pripravljena še enkrat preplavati Rokavski zaliv. V svrhu kontrole jo bo spremljalo deset angleških in deset ameriških novinarjev. Gleitzova bo startala, čim bo vreme ugodno in sicer z ritca Gris-Nez.

110 čikaških milijonark brez moža

Čeprav je iz zadnje statistike Zedinjenih držav posneti, da je moških v Ameriki več kakor žensk, vendar polovica neznega spola ni tako rožnat kakor se zdi. Ameriški moški se nameč zadnja leta skrbno izogibajo zakonu. Da je temu tako, dokazujejo izjavljanja pobornice ženskega gibanja, miss Jane Hillove v Chicagu. Hillova se je namreč na nekem javnem zborovanju bavila z aktualnimi ženskimi problemi in izjavila, da zaenkrat vprašanje ženske volilne pravice ni aktualno, pač pa je pereče vprašanje preskrbe žene. Sem spada tudi vprašanje moštve. Povsod je opažati splošno nazadovanje porok. Značilno pa je, da ne dobe moža niti dolarske princeze. V Chicagu n. pr. je 110 milijonark (v dolarjih!), ki so brez moža in ga tudi ne morejo dobiti. Najmlajša je stara 16, a najstarejša pa 74 let.

Seveda to ne velja v pravem pomenu besede, kajti milijonarkam ne manjka ženinov. So pa to večinoma pustolovci vseh vrst in branž, ki špekulirajo samo na denar, dočim jim je zakon deveta briga, dalje razni skrahirani vojvode, principi in slični avanturisti. Zvenče ime in plemeniti naslovi nimajo danes nobenega vpliva na ameriško ženo. Američanka si želi pravega moža. To pa seveda ni tako lahko, kajti med moškimi jih je malo, ki so zadostno inteligentni in dobri. Hillova predlaga razne ukrepe in reforme, ki naj omogočijo, da se število zakonov pomnoži.

Ljubavna tragedija v Parizu

V kavarni na boulevardu St. Maitre v Parizu se je seznanila lepa, omožena frizerka Raimonda Wittemer z nekim elegantnim Italijanom, ki se ji je predstavil za Emilia Bonarda. Francozinja se je takoj zaljubila v strastnega Italijana in je brezobzirno varala svojega moža. Ljubavno razmerje je trajalo že delj časa in zaljubljenca sta se sestajala dan za dnem v nekem zakonem hotelu. Bonardo je opetovano zahteval od svoje ljubice, naj zapusti moža in se poroči z njim vsaj za nekaj časa.

Te dni sta odšla zaljubljenca kakor običajno v hotel »Lorenzetti« in zahtevala sobo. Kmalu po polnoči so se pa začuli iz njune sobe obupni klici na pomoč, ki so spravili na noge ves hotel. Hotelir se je hitro oblekel in odšel v sobo, od koder so se čuli klici:

»Pomagajte, morilec, pomagajte!»

Na hodniku je srečal Italijana, ki je hotelirja pahnol od sebe in pobegnil na ulico. Na pragu sobe je našel hotelir v mlaki krvi zaljubljeno Francozinjo. Prepeljali so jo v bolnico, kjer so zdravniki ugotovili, da ji je ljubček z britvijo razrezal vrat in obraz. Nesrečno dekle je izpovedalo, da ji je Bonardo neprestano prigovarjal, naj zapusti svojega moža in se preseli k njemu. Ona je pa z odločitvijo odlašala in ker tudi pri zadnjem sestanku v hotelu ni hotela uslišati vrtočkrvnega Italijana, je

planil slednji z britvijo na njo in jo hotel umoriti. Policia je ugotovila, da se skriva pod imenom Bonardo nevaren zločinec Miziani, ki ga oblasti že delj časa iščejo.

TABOR 5. NOVEMBRA
GODBA—KABARET—JECA
KONCERT—PLES—ZABAVA

Ženin trikrat omedlel pred oltarjem

Često se dogaja, da je ženin ali nevesta v zadnjem hipu popiha izpred oltarja. Presneto trda pa je morala presti mlademu ženinu Johnu Butlerju iz mesteca Nanneaton na Angleškem, kajti pred oltarjem se je kar trikrat onesvestil.

Mladi ženin je prišel s svojo nevesto pred oltar in je bil vidno razburjen. Baš, ko je svečenik opravil prvi del ceremonij, se je ženin onesvestil. Prenesli so ga v zakristijo, kjer se je zavedel in se vrnil v cerkev. Svečenik je nadaljeval s svojim govorom, ko se je ženin zopet zgrudil na tla. Znova so ga močili in kmalu se je zopet zavedel. Ko pa je župnik ženinu stavil kočljivo vprašanje: recite da! se je nesrečni John tretjič onesvestil. Končno je vendar uspelo parček poročiti in nevesta, ki se je ves čas junaško držala, je ženina odvedla iz cerkve.

Seveda ni manjkalo hudomušnih opazk in nekateri so sočutno vzklikali: ubogi mož...

Zakonske nekrilike Fern Andre

Z bokserji ni dobro črešnji zobati. To je izkusila tudi nemška filmska diva Fern Andra, znana tudi naši publiki. Fern Andra je v neprijetnem položaju. Njen mož, profesionalni bokser Kurt Prenzel, je vložil tožbo za ločitev zakona. Zakonca sta bila poročena šele dve leti, vendar se je zdela, da živita v popolni harmoniji. Šele zadnje mesece so se širile vesti, da sta si Fern Andra in Kurt Prenzel skočila v lase in prišlo je celo tako daleč, da se hočeta ločiti. Kurt Prenzel navaja, da je bila žena v zakonu skrajno nestrpna in ljubosumna in da se z njo sploh ne da živeti.

Fern Andra v svojo obrambo navaja, da je imel mož tudi v zasebnem življenju bokerske manire in da ji je prav ljubo, da se ločita. Zdi se pa, da ji je ta afera vseno malce zagrenila življenje, kajti Fern Andra se namerava odreči nadaljni filmski karijeri in pojde k gledališču »Unter den Linden«.

Zanimivo je, da je tudi drugi nemški bokser, bivši prvak Breitenstraeter, vložil tožbo za ločitev zakona. Za ločitev sta oba zakonca, sporazumela pa sta se v toliko, da bo njuna hčerka nekaj časa bivala pri materi, nekaj časa pa pri očetu.

Opozorjamo naše cenjene čitatelje na današnji priloženi letak tvrdke L. Z. Konjović, Beograd

Literarno-politični škandal v Londonu

V Londonu še niso pozabili senzacije, ki sta jo povzročili dve novi knjigi: »Šepetajoča galerija« in »Gladstonov življenjepis«. V knjigi »Šepetajoča galerija«, čije avtor ni bil znan, je bilo vse polno psov in napadov na račun odličnih angleških diplomatov in državnikov. V »Gladstonovem življenjepis«, ki ga je spisal neki vpokojeni major, se pa avtor norčuje iz velikega angleškega državnika.

Komaj se je poleglo razburjenje, ki je nastalo po izdaji teh dveh knjig, že je izšla tretja, še ostrejša kritika angleškega javnega življenja. Gre za drugi zvezek življenjepisa kralja Edvarda VII. To delo je napisal tajnik avtorja prvega zvezka. Kralj Georg je dal baje avtorju na razpolago vse potrebne dokumente. V knjigi so zbrane vse sodbje, ki jih je izrekel Edvard VII. o odličnih angleških državnikih. O Gladstonu, Lloyd Georgeu, Balfouru in drugih uglednih državnikih, kakor tudi o nekaterih članih vladarske rodbine je imel Edvard VII. zelo slabo mnenje. V življenjepis Edvarda VII. so opisane razne umazane afeze in intrige, ki stavljajo angleško javno življenje v zelo čudno luč. Zato je razumljivo, da so državniki in politiki takoj intervenirali pri kralju Georgu, naj prepove izdajo tretjega zvezka Edvardovega življenjepisa.

Srečke za V. razred (milijonski) so dospele.

Vse naše igralce prosimo, da si srečke obnove do 5. novembra, ker bomo neobnovljene takoj prodali novim igralcem. Žrebalo se bo nepretrgoma do 30. novembra. Izžrebane naše srečke bomo sproti priobčevali v »Jutu«.

Nekaj srečk za ta na visokih dobitkih bogati razred ni bilo v četrtem razredu obnovljenih in so naprodaj onim, ki žele biti deležni milijonov V. razreda.

Zadružna hranilnica r. z. z o. z., Ljubljana,
Sv. Petra cesta št. 18.

Ameriške zanimivosti

Čudna pota ameriške justice. — Trikrat po nedolžnem obsojen smrt. — Razne senzacije.

Vsa ameriška javnost se zadnje čase po pravici razburja nad dogodkom, ki v marsičem spominja na afero Sacco - Vanzetti in ki zopet dokazuje, da ameriška justica ni na pravi poti. V celici državne jetnišnice v Michiganu se je obesil iz strahu pred justifikacijo jetnik, ki je bil obsojen na smrt.

Gre za bivšega gledališkega igralca Russell T. Scotta, ki se je iz preprostega trgovca po polomu podjetja prelevil v odličnega gledališkega igralca in je z velikim uspehom nastopal v različnih mestih Amerike. Njegovo znanje s trgovcem Johnom Maurerjem iz Michigana pa je postalo zanj usodno. Leta 1924. so našli namreč trgovca v lastnem lokalu umorjenega, vsa blagajna je bila oropana in manjkalo je več tisoč dolarjev. Zločinca sprva ni bilo mogoče izslediti, nadaljne poizvedbe pa so pokazale, da je bil Scott usodnega dne v Maurerjevi trgovini. Močne indicije, ki so kazale na to, da je Scott morilec, so pričale zoper igralca in zato so ga aretirali.

Scott je takoj odločno zankal vsako krivdo in skušal dokazati tudi svoj alibi. Zatrjeval je, da je bil baš ob usodnem času pri neki omoženi dami, čije imena pa ni hotel izdati, češ da je nikakor ne more kompromitirati in uničiti njene zakonske sreče. Vse to pa mu ni pomagalo in moral je pred sodišče, ki ga je aprila leta 1925 obsodilo na smrt. Njegov zagovornik je glasno plakal, ko je bila proglašena smrtna obsodba. Posrečilo se mu je doseči obnoveitev procesa, pa tudi to ni nič pomagalo. Porota je Scotta obsodila na smrt.

Približal se je dan justifikacije. Tik pred izvršitvijo smrtni kazni pa je prejel guverner države Michigan brzojavko, na kateri je bil podpisan Robert Scott, brat obsojenega igralca. V brzojavki je Robert Scott navajal, da je on umoril trgovca in da je njegov brat nedolžen. Omenil je tudi, da se bo javil sodišču.

Justifikacija je bil torej odgodena, toda že dva dni pozneje je guverner sprejel drugo brzojavko, v kateri je Robert Scott javil, da si je premislil in da se ne bo javil

sodišču. »Čemu pa plačujemo policijo,« je menil, »naj me išče«. Policija je šla res na posel, izvedela pa je, da je Robert Scott umrl že pred umorom trgovca in da je obe brzojavki oddala oseba, ki je hotela igralca rešiti električnega stola.

In zopet je bilo določeno, da bo Russell Scott justificiran. Jetnik je trpel med tem silne duševne muke in njegovo duševno stanje se je poslabšalo tako, da so ga morali oddati na opazovalnico. Psihijatri so končno ugotovili, da jetnik blaznost simulira. Zato je bil Scott tretjič obsojen na smrt. Za nesrečnega jetnika so se med tem zavzeli številni njegovi znanci in prijatelji, več psihiatrov je bilo mnenja, da je Scott slaboumen. Vse skupaj pa ni nič pomagalo; Scott je bil še enkrat obsojen na smrt in končno je obsodbo potrdilo tudi vrhovno sodišče. S tem je bila seveda jetnikova usoda zapečaten in prihodnji teden bi moral biti Scott justificiran. Iz strahu pred justifikacijo se je Scott obesil in tako prihranil ameriški justici novo sramotno justifikacijo.

V Detroitu, Michigan, je nedavno zadela kap Johna Forda, brata znanega avtomobilskega kralja Forda. Pokojni je bil star šele 62 let.

V Newyorku je Mrs. Frank G. Allen, žena večkratnega milijonarja, na cesti izgubila torbico, v kateri je bilo raznih dragocenosti za 100.000 dolarjev (5.600.000 Din).

V Newyorku sta dva bandita napadla trgovskega potnika z zlatino, Hermana Hamburgerja, in mu odvzela ročni kovčeg, v katerem so bile razne dragocenosti v vrednosti 125.000 dolarjev.

V splošnem vlada v Ameriki precejšnja osebna svoboda, toda v moralnem pogledu so Američani precej pedantni. Tako je policija baš te dni strogo nastopila proti plešalkam in igralkam, ki nastopajo preveč gole na odrih. V bodoče bo vsaka taka priredeta oseba direktno z odra odvedena na policijo, ne da bi se mogla poprej preobleči.

Gospodarstvo

Tržne cene v Ljubljani

Današnji sobotni tržni dan je bil kljub težavnemu vremenu živahen. Trg je bil z vsemi potrebščinami bogato založen. Cene zelenjavi in sočivju so od 1. oktobra poskočile, dočim so cene drugim potrebščinam ostale neizpremenjene. Na trgu je razmeroma mnogo gob. Cene mesa so stalne. Tržno nadzorstvo je ugotovilo naslednje tržne cene:

I. Meso in mesni izdelki. Goveje meso v mesnicah 19, na trgu: I 19, II 15-17, III 9-13, telečje meso I 22-25, II 20, prašičje meso I 25, II 20-23, slanina na drobno 19-24, na debelo 23-24, mast 26-28, svinjina 30-35, prekajeno meso I 30-32,50, II 25-27,50, prekajena slanina 28-30, koštrunovo meso 13-14, kozličevina 20 (preje 20-22,50), sveže kransko klobase 35, polprekajene 32-35, suhe kransko 50.

II. Perutnina, divjačina in ribe. Večji piščanec 20-25, kokoš 25-40 (preje 25-35), petelin 25-30 (preje 30-40), pitana gos 100, domači zajec 10-25, divji zajec 40-60, poljska jerebica 20 (preje 20-25). Divjačina je na trgu malo. Karpfi 25, linj 25, ščuke 28-30, postrvi 60, kleni 15, mrene 15, pečenke 10.

III. Mlečni izdelki. Mleko I 2,50-3, surovo maslo 40-44 (preje 44), čajno maslo 50-60, maslo 44, bohinijski sir 35, sirček 10, eno jajce 1,50-1,75.

IV. Sadje. Na trgu je obilo domačega sadja, zlasti lepih jabolč, manj hrušk. Ce-

ne: jabolka I 6, II 5, III 2,50-4 (preje 2-3), luksuzne hruške 10, I 6 (preje 8), II 5 (preje 6), III 4 (preje 3-4), limone 0,75-1, fige 12, navadni kostanji 4-7 (preje 2-2,50), maroni 12, orehi 10, luščeni orehi 36, suhe češnje 10-12, suhe hruške 6-8, grozdje 6-14, breskve 8-10 (preje 4-8).

V. Mlečni izdelki. Moka št. 00 5,75, št. 0 5,50, št. 1 5,25, št. 2 5, št. 4 4,50, št. 6 4, kaša 6-7, ješprenj 3-10, ješprenček 12, koruzna moka 3-4, koruzni zdrob 3-4, pšenični zdrob 7, ajdova moka I 9, II 6-8, ržena moka 4,50-5, O pšenice 340-360, ajda 410-450, fižol ribničan 425, prepečenar 300-340, koruza nova sušena 255-265, 500-540, grah 430-500, leča 700-900.

VI. Kruhovi in seno. q premoga 42, m³ trdih drv 150, mehkih 75, q sladkega sena 80, polsladkega 75, kislega 60, slame 50.

VII. Zelenjava in drugo. Cene zelenjavi so se dvignile. Glavna salata 3-4, štruncnata salata 4-5, ajersica 4-5 (preje 3-4), endivija 5-6 (preje 3-4), radič 4-5 (preje 2), pozno zelje 1,50-2 (preje 1,50), rdeče zelje 4-5 (preje 3-4), kisló zelje 4 (preje 5), ohrovt (preje 2,50-3), karfiol 10-15 (preje 10), kolerabe 4-5 (preje 2 do 3), podzemljice I, spinacea 6-7 (preje 4-5), paradižniki 5-6 (preje 3-4), kumare 8 (preje 2-3), buče 3-4 (preje 2-3), strošji fižol 6-8 (preje 5-7), čebula 3-4 (preje 2-3), česen 6-7 (preje 5-6), krompir na debelo 1, na drobno 1-1,50, kislá repa 3, jurečki 10, korenje 1-2, peteršilj 2 (preje 1-2), zelenjava za juho 2 (preje 1-2), zelena paprika 6 (preje 8).

Svilene nogavice

trajajo dvakrat tako dolgo

Zvečer ko jih slečete, perite svoje fine svilene nogavice v milnih luskah, pa bojo trajale dvakrat dalje kot navadno. — Ravnotako nogavice iz umetne svile in flora.

Navodilo za uporabo:

Raztopite »Labod« luske v vroči vodi, dodajte mrzle vode, pa tako namočite nogavice, a potem izplahnite nekolikokrat z mlačno vodo. — Previdno ožmite, obesite čez prečko naslonjača in posušite. — Nič mencati, nič izžemati. — Tako se svilene nogavice perejo čisto navadno in brez vsake škode.

za vse, kar ne zaupate nikomur, ampak perete sami

—g Revizija kreditov Pošte hranilnice. Zadnje čase daje Pošta hranilnica poedinim denarnim zavodom znatne kredite. V tem pogledu je izpolnjevala kreditno akcijo Narodne banke, ker je dajala denarnim zavodom kredite proti nizkim obrestim. Kredit je dajala samo pod pogojem, da denarni zavodi ne bodo zahtevali za svoja posojila večjih obrestí. Ker se pa denarni zavodi niso držali teh pogojev, je Pošta hranilnica sklenila revidirati vse kredite. Revizija se bo vršila zadnje dni oktobra in tekom novembra.

—g Iz uprave vojne škode. Za letošnje leto je določeno 24.600.000 zlatih mark kot reparacijski kontingent za privatno osebe. Uprava vojne škode sprejema že tri dni prijave od zasebnikov, ki se jih je prijavilo doslej 259. Njihove terjatve znašajo 12.300.000 zlatih mark. Prijave se sprejemajo, dokler ne bo izčrpan določeni kontingent.

—g Osnutek novega obrtnega zakona. Te dni so listi poročali da je v trgovinskem ministrstvu že izdelan osnutek novega obrtnega zakona, in da bo v kratkem razposlan gospodarskim zbornicam na vpogled. Ta vest pa ni resnična.

—g Dobave. Direkcija državnih železnic v Ljubljani sprejema do 28. oktobra t. m. ponudbe glede dobave 1 stroja za rezanje lepence. — Predmetni pogoji so na vpogled pri ekonomskem oddelku te direkcije. — Direkcija državnega rudnika v Brezi sprejema do 29. t. m. ponudbe glede dobave

ploščatega železa. — Direkcija drž. rudnika v Zabukovci pri Celju sprejema do 3. novembra ponudbe glede dobave 120 m³ jameškega lesa. — Direkcija državnega rudnika v Vrtniku sprejema do 5. novembra ponudbe glede dobave 500 kg mila za pranje perila. — Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: dne 26. novembra pri ekonomskem oddelku direkcije državnih železnic v Ljubljani glede dobave različnih klesarskih izdelkov (vrči za olje, vedra, skroplilnice itd.). — Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani interesentom na vpogled. —g Reparacije za Crno goro. Ministrski svet je sklenil dati iz reparacij za leto 1928, zetski oblasti 5 milijonov zlatih mark.

Sigmund Moritz:

Vojna tovariša

Dva vojaka in eno dekle so šli po potu skozi gozd.

Vojaka sta prepevala na vse grlo bojne pesmi in dekle je pelo z njima. Ali dekle je bilo nekako slaboumno in je pelo prav čudno, tako da sta onadva kar pokala od smeha.

Na jasi, kjer je žuborel čist studenec, so sedli in dekle je odvezalo svojo culico in izvleklo kruh in rdeče redkvice. Imela je tudi sol in vse je delila z vojakoma.

Potem so legli v travo in prvi vojak, oni plavi, dolg kakor preklja, je objel deklico. Položil ji je glavo na prsi in se tako odpočil. Drugi vojak, majhen in čokat, črn dečko, ju je resno opazoval:

— Ko je pri Rožovici treskal šrapnel ko toča, sam ogenj, nama je bilo šmenatano vroče, ka-li? je znil.

Plavi vojak ni poslušal, kaj ta govori, ampak je planil na deklico in obraz mu je polzel vse niže in niže po mehkiem vzglavju, po dekletovem telesu. Deklica se je smejala. Dokler ni odprla ust, je bila prav čeden božji stvar, rdečelična, plava ko lan, z modrimi očmi. Bila je liki velik mesnat in toplec cvet, ki ga vsakdo mora poduhati.

— Rus se je bil prav pošteno razkoračil — je nadaljeval mrki dečko, grizeč list na dolgem peciju. — Kako pa ti je bilo tedaj pri srcu, tovariš, ko sem te nesel ranjenega, tri kilometre daleč? Plavi vojak se je zasmeljal.

— Presneto huda mi je predla, res je. S toliko svinčenkami so me prevrtali, da so jih zdravniki dvakrat šteli, pa so se vedno ušleli. Niti na nogah bi ne bil mogel stati, da ni bil oni moj tovariš z menoj in me ni vlekel tri kilometre daleč liki vrečo. Ali Bog naj mu plača za to, ker se ne bi sicer vrnil domu, k tebi, Julka.

Deklici je šlo na smeh.

— Tri kile metrov? Koliko kilometrov je to? je vprašala poredno.

— To je mnogo, je znil črni vojak. — Ujedalo me je v trebuhu, pa sem ga vseeno oprtal, kakor brata. Deklica se je venomer smejala. — Tri kilometre, — te besede so ji strašno ugajale.

Plavi vojak je ti iz obrazom njen vrat in jo poljubljal, ona pa se je hihotala, kakor da bi jo kdo ščegetal.

— Tri kile metrov, tri kile metrov, je brbljala budalasta deklica in pustila, da dela vojak z njo kar mu drago, saj je vendar, za božjo voljo njen vojak. Iz iste vasi sta in rada se imata že od mladih nog. O tem je že na bojišču plavi vojak neprestano govoril.

— Ko sem ga izvlekel iz ognja, je bila njegova prva beseda: Če bi Julka to videla! Je-li res, brate, ka-li?

— Res je. — mu je odvrnil plavi vojak in položil svoja usta na njena usta.

Črni vojak ju je gledal z okrvavljenimi očmi. Ta njegov vojni tovariš se ne zmeni zanj kakor da ga ni tu. Kar snesti hoče deklico s poljubi.

Ni se okrenil, ampak ju je opazoval s polodprtimi očmi. Sram ga je bilo, ali v njem se je rodila strašna želja in ko sta onadva ležala vsa utrujena pred njim, se je mahoma odločil in rekel:

— Tovariš. Je-li res, da sem te izvlekel iz ognja?

— Res je.

— Potem sem te jaz spravil domu, k tvoji Julki, je-li tako, tovariš?

— Tako je.

— Daj torej tudi meni nekaj od tvoje sreče.

Ali plavi vojak ga je pogledal sovražno:

Kaj se ti meša tovariš? To je moje dekle.

— Tudi sigurna smrt je bila tvoja in rusko ujetništvo. Zdaj bi čepel kje v Sibiriji, ko mnogi drugi.

Ali plavi vojak je molčal.

— Ta deklica je moja, — je znil potemtrom.

— To je druga stvar.

— To ni druga stvar, prijatelj, če deliš s kom zlo, moraš deliti tudi dobro.

Plavi vojak ga pogleda in odvrne:

— Pojdiva dalje.

Deklica se je smejala obema prevallila se je in se dvignila, uravnavačo si svoje krijo in je šla dalje. Ta ženska je bila podobna toplemu grmu v cvetju; v njeni siromašni duši je bilo prazno, ali njeno telo je tako prijetno, tako divno, kakor plast sena, namenjenega konjem.

Dekle je šlo naprej, za njo njen vojak, za njima pa je cepal, ves razvnet in bore se sam s seboj, drugi vojak.

— Tovariš — je izdaval po dolgem molčanju, — ali misliš to resno?

— Resno.

— Je-li to tvoja zadnja beseda?

— Zadnja.

— Nočeš je deliti z menoj?

— Nočem.

Potem sta zopet obmolnila. V mrkem vojaku ni še prevrelo. Še je delovala v njem materina roka, ki gladi, tiho godba šole in zvok cerkvenih zvonov; ali kri mu je vse bolj vroča zakoržila po žilah, ker so stopati že ven iz gozda in je videl, da izgublja že vsako nado in vsako priliko.

— Tovariš.

Plavi vojak ni niti odgovoril; priganjal je dekleta in ji stopal na pete, samo da bi šla brže. Deklica je vse to sprejemala za šalo, se obračala, ko rdečast oblak, ki se vrača, se hihotala in se ogledovala po drugem vojaku in njeno oko je zastialo v njegovih očeh.

— Gledaš? je vprašal fant.

— Gledam! je odvrnilo dekle.

— Zakaj gledaš? je vprašal fant.

— Naj bo srečen tudi on.

Tedaj je zmrmnila kri plavemu vojaku. V glavi se mu je zavrtelo. Videl je, da bi se dekle ne upiralo, in strašno ljubosumnost ga je prevzela. Sunil jo je, da se podviza, ker je hotel priti čimprej iz gozda.

Ali oni drugi za njegovim hrbtom je izgubil že poslednjo kapljo krvi.

— Tovariš!

— No, kaj je?

— Iz boja sem te izvlekel.

— Eh ...

— Vlekel sem te tri kilometre! Tri kilometre!

Dekle se je nervozno zasmejala:

— Tri kilometre.

Plavi vojak je skomignil z rameni, grobo in trdovratno.

— Ali mi daš dekleta? se je davil črnkasti.

— Ne dam; dekle je moj!

Tedaj je črni potegnil bajonet in ga porinil onemu v ledja, do držaja. Deklica se je okrenila, videla je, da je brizgnila kri, rdeča kri, in je prebledela kot zid.

Črnkasti se ji je približal, ali ona ni mogla pobegniti; objel jo je in odvlekel do prvega drevesa, roke ji je privezal z jermenom za deblo in potem se je sklonil in jo začel poljubovati brez prestanka.

Poljubljal ji je ramena, poljubljal ji je vrat, poljubljal lase. Zaril se je v njene lase in jo poljubljal kakor blazen. Ko pa jo je vso poljubil, se je obrnil k onemu, ki je umiral:

— Ali sem te izvlekel iz bojišča? Budalo avšasto ... Zavidal si mi tudi en sam poljub ... kaj?

Umirajoči pa mu je rekel:

Dekle je moje.

— Tvoje? Tvoje? ... Pa ga vzemi, daj no! — je izzival črni vojak in pri vsaki besedi se je zasadi v deklico s strastnim poljubom.

Potem, ko jo je nehal poljubljal, je nenadoma razširil oči:

— Glej ga no, — je dejal — umrl je ... Julka, umrl je ...

Odvezal je dekleta, rekoč:

— Treba ga bo spraviti s pota. Daj no, Julka, primi ga, da ga odnesemo.

Dekle, onlašeno in ponižno, je dvignilo nogi plavega vojaka in ga začelo vleči s ceste na travnik.

Mračilo se je že in mesec je vstal.

— Tu ga ne moremo pustiti, — je dejal vojak, — ker pridejo zjutraj delavci in ga najdejo.

Nesla sta ga, nesla kakor v nezave-

sti. Vlekla sta ga že kilometer daleč, ali nprapravna skrivališča nista našla. Oznojila sta se, mrliči je bil težak, položila sta ga na zemljo.

— Na bojišču sem ga vlekel sam, pa ni bil tako težak. Nisem ga niti čutil. Zdaj pa je kakor od svinca! Pojdi, Julka, pomiri me malo! — Položil je glavo v njeno naročje, kakor tam v gozdu oni drugi. Prvo v naročje, potem se je spenjal vedno više in više, proti njenim ustom. Dekle se ni smejala — mu je pustilo. Bilo je kakor grm cvetja, ko se približa oven ali bik; paseta se ob njem, ali grm se ne brani.

Navsezadnje se je nasitil poljubov in, oddahnjši se, je rekel:

— Pojdi, dragi tovariš, pojdimo dalje!

Zopet je prijel za glavo in roke svojega bojnega tovariša. Dekle ga je prišlo izpod kolena in tako sta ga nosila in vlekla zopet dober kilometer.

Ali polje je bilo gladko, na strnišču ga nista mogla skriti. Zakaj ni ostal z njim v gozdu? Zdaj pa se ni smel več vrniti tja. Zdelo se mu je, da je vsaka veja v gozdu roka, vzdignjena nad njegovo glavo.

— Izpusti ga, — je dejal deklici in jo mrzko pogledal.

Nebo je bilo rdeče, kakor da je vsa ta kri poškropila oblake.

Pred njim je ležala njiva.

— Tu bova izkopala jamo. Ne morem pustiti, da bi kavke in gavrani izkljuvali oči edinega tovariša, — je znil črnkasti vojak in iz očesa mu je zdrknila solza.

— Vedno mi je bil dober tovariš, nikoli ni pozabil, da sem ga, siromaka, vlekel na ledjih tri kilometre daleč in da sem ga rešil smrti in ruskega ujetništva.

Potegnil je krvavi bajonet in začel, s tem neprimernim orodjem kopati grob plavemu vojaku.

Dekle je stalo poleg njega s svojim polnim, plavim objokanim in nasmejanim obrazom.

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

LJUBLJANA, Prešernova ulica 50 (v lastnem poslopiju).

Obrestovanja vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predjuri in krediti vsake vrste, eskompt in inkasno menic ter nakazila v tu. in inozemstvo, safe-deposits itd. itd.

Brzjavke: Kredit. Ljubljana. Telefon: 2040, 2457, 2548; Interurban: 2706, 2806

Ogljeni (karbon) papir, indigo papir, barvne trake, barve za štampiljke, paginirke in blagajne dobite vedno in najceneje pri **Lud. Baraga, Ljubljana, Selenburgova 61** Telefon 2980

Velour in pliš
za damske plašče, velika izbira, ugodne cene
R. Miklauc
„Pri Skofu“
Ljubljana, Langerjeva ul.

Najboljša v materialu in konstrukciji so:
kolesa, šivalni stroji Gritzner - Adler
URANIA PISALNI, švicarski PLETILNI stroj DOUBIED.
Najlepše opreme samo pri
JOSIP PETELINC v Ljubljani
blizu Prešernovega spomenika ob vodi. Telefon 2913
Najnižje cene. Večletna garancija

Sukno - Doubl
Kamgarn
za moške obleke - Velika izbira - Ugodne cene
R. Miklauc
„PRI SKOFU“
Ljubljana, Langerjeva ul.

Lutke (punčke)
vsakovrstne popravila trgovina
KOLER, Stari trg 6. 2369

Umivalniki
iz trdega lesa, z marmornato ploščo, ogledalom in posodo - radi instalacije gorke in mrzle vode ugodno napredaj. - Ponudbe na upravo hotela „Union“ v Ljubljani. 2355

Gospodična
stara 20 let, zmožna slovenskega in nemškega jezika - išče službo k otrokom kot vzgojiteljica. - Ponudbe pod „Pošto“ na 2341 na upravo „Slovenskega Naroda“.

Mizarski pomočnik
vojašine prost, išče službo; je trezen in pošten. Nastopi lahko takoj ali s 1. novembrom. - Ponudbe pod „Mizarstvo 2361“ na upravo „Slov. Nar.“.

Stanovanje dveh sob
s kuhinjo v Vodmatu - za menjam za manjšo v mestu. - Ponudbe pod „Stroga čistost 2349“ na upravo „Slov. Naroda“.

Ekonom,
vešč več jezikov - išče službo v večji graščini. Nastopi lahko s 1. decembrom. - Dopisi pod „Ekonom/2348“ na upravo „Slov. Naroda“.

Starih avto gum
vseh dimenzij razven polnih kupim vsako količino. - RAFAEL L. PESACH, SARAJEVO, Kundurčičeva ulica 13. 2260

Kontoristinja
začetnica, zmožna slovenskega in nemškega jezika, išče službo. Nastopi s 1. novembrom. - Dopisi pod „Kontoristinja 2363“ na upravo „Slov. Nar.“.

Starejša ženska
išče službo gospodinje pri boljši rodbini. - Ponudbe pod „Snažna/2380“ na upravo „Slov. Naroda“.

Nekaj pohištva,
Lubasove harmonike na štiri tone ter ročni voziček, vse v dobrem stanu - napredaj. - Ponudbe pod „Ugodna cena 2379“ na upravo „Slov. Naroda“.

Trgovski pomočnik
dober prodajalec - išče službo v specerijski trgovini, event. gre kot skladiščnik. - Ponudbe pod „Pomočnik/2378“ na upravo „Slov. Naroda“.

V Parizu diplomirana učiteljica poučuje privatno **francoščino.**
Gre tudi na dom. - Sprejema od 1.-4. - Naslov pove upravo „Slov. Naroda“.

Preselitev.

Genjenim naročnikom in slavnemu občinstvu naznanjam, da sem preselil svojo krojaško delavnico dosedaj v Dravljah

v Št. Vid nad Ljubljano

radi boljših prometnih zvez za naročnike. Izvrševal bom vsa v svojo stroko spadajoča dela točno in solidno kakor dosedaj po konkurenčni ceni. Zahvaljujem se za dosedanje zaupanje in prosim, da mi slavno občinstvo ohrani isto tudi na novem kraju, Z odličnim spoštovanjem

Ivan Vrhovec, krojač
Št. Vid nad Ljubljano

2381

Prometni zavod za premog d. d. Ljubljana
prodaja po najugodnejših cenah in samo na debelo:
Premog domači in inozemski za domačo kurjav. in industrijske svrhe
Kovaški premog vseh vrst
Koks tivarški, plavžarski in plinski
Brikete
Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani, Miklošičeva cesta 15/1

Najstarejša slovenska plesarska in ilcarska delavnica
Ivan Bricelj, Ljubljana
Dunajska cesta 15 in Gosposvetska cesta 2 (dvorišče kavarne „Evropa“).
Se priporoča. - Izvršitev točno, cene zmerno. 72/L

Srebrne krone
kupi F. CUDEN, Ljubljana, Prešernova ulica 1. 121/L

Briljante, zlato
kupi F. Cuden, Ljubljana, Prešernova ulica 1. 121/L

Novo hišo
z dvema stanovanjema, velik vrt, vodovod v hiši, pripravno za vsakega obrtnika, 30 minut od mesta - prodam takoj. - Ponudbe pod „Ugodno/2364“ na upravo „Slov. Naroda“.

Kontoristinja
večša knjigovodstva, korespondence, strojepisja in vseh pisarniških del - išče namestitev. - Cenj. ponudbe poslati pod „Vestna 25/2368“ na upravo „Slov. Naroda“. Gre tudi na deželo.

G. Flux, Ljubljana,
Gospoka 4/L. - Strokovna posredovalnica boljših služb, 35 let obstoja, priporoča in išče kuharice, hišne, natakarice, priprosta dekleta in osobe vsake vrste, za vsako delo in ceno, za tu in izven. - Pri zunanjih naročilih prosim priložite znamko. 2370

I. Stjepušin
ZAGREB, Jurjevska 57
priporoča najboljše tambure, žice, škole, partiture - ostale potrebnosti za vsa glasbala. Odlikovan na pariskoj izložbi Cjenici franko.

Zastopnike
in zastopnice za prodajo srečja na obroke išče - Bančna poslovalnica Bezjak, Maribor, Gosposka ulica 25. 77/L

L. Mikuš
Ljubljana, Mestni trg 15
priporoča svojo 21-letno dehtilno in solatnikov ter sprajalnih palic.
Popravila se izvršujejo točno in solidno.

Svetovni patent „Zephir“
Lesna trajno goreča peč z zračno kurjavo

z 10 kg drv ogreva sobo skozi 24 ur.
„ZEPHIR“, tvornica peči, Sušbotica. Zastopstvo v Ljubljani: **BREZNIK & FRITSCH**

KLIŠARNA „JUGOGRAFIKA“
TISKOVNA IN ZALOŽNA DRUŽBA Z. O. Z.

Vse vrste klišejev, črtne in avtotipije, izdeluje po predloženih risbah, peropskih ali slikah za navaden tisk ali za linejno izvedbo v eni ali več barvah, točno po naročilu, v najkrajšem času in po konkurenčno nizkih cenah.

LJUBLJANA V PETRA NASIP 23.

Stoj!
ala za dežnike - Posode za premo - Pečni predstavlki - Kaminsko orodje -

Fr. Stupica
Ljubljana, Gosposvetska 1

Izšla je
Blasnikova **VELIKA PRATIKA**
za prestopno leto 1928
ki ima 366 dni.

„VELIKA PRATIKA“ je najstarejši slovenski kmetijski koledar, koji je bil že od naših pradedov najbolj vpoštovan in je še danes najbolj obrajan.

Letošnja obširna izdaja se odlikuje po bogati vsebini in slikah.

„VELIKA PRATIKA“ je najboljši in najcenejši družinski koledar. Dobi se v vseh trgovinah po Sloveniji in stane 5 Din. Kier bi jo ne bilo dobiti, naj se naroči po dopisnici pri

J. Blasnika naslednjih
tiskarna in litografski zavod
LJUBLJANA, BREG, št. 12

Za dom!
Za šivilje, krojače, čevljarje itd. najbolj priporočljiv je le

STOEWER šivalni stroj
Le ta Vam poleg šivanja entla (obšiva), veze (štika), krpa porilo in nogavice. Brez vsakega preminjanja plošč in drugo je stroj v minuti pripravljen ali za vezenje in ravno tako hitro zopet za navadno šivanje. - Poleg vseh prednosti, ki jih vzema šivalni stroj STOEWER je tudi najcenejši.

Ne zamudite ugodne prilike in oglejte si to izrednost pri

Lud. Baraga,
Ljubljana, Selenburgova 61.

Brezplačen pouk v vezanju, razbi aparatov itd. - Ugodni plačilni pogoji. - 15letno jamstvo.

Zastore, posteljna pregrinjala, perilo, monogrami, obleke l. dr. veze najfinije in najcenejše

mehanično umetno vezenje
Matok & Mikeš
Ljubljana, Da Imatinova ulica 13

Entlanje, azuriranje, predtiskanje ženskih ročnih del za trgovino, šolo in dom.

Prave, prvovrstne perzijske preproge
(tepihe) v različnih vzorcih vsake velikosti po nizki ceni napredaj.

Ogleda se Janez Trdinova ulica (hiša na vrtu) Razprodaja samo tri do štiri dni.

Ocarinjenje

vseh uvoznih, izvoznih in tranzitnih pošilk oskrbi hitro, skrbno in po najnižji tarifi RAJKO TURK, carinski posrednik, LJUBLJANA, Masarykova cesta 9 (nasproti carinarnice). Revizija pravičnega zaračunavanja carine po meni deklarirane blaga in vse informacije brezplačno. 96/L

Kral. ang. parobrod. linija
ROYAL MAIL LINE za JUŽNO AMERIKO

Brazilijsko-Uruguay-Argentinio in Kubo-Chile-Peru

informacije brezplačno pri podzastopniku:

LJUBLJANA, Kolodvorska ulica štev. 26

ZADRUŽNA HRANILNICA

reg. pos. in gosp. zadruga z o. z. v LJUBLJANI, Sv. Petra cesta 19

Podeljuje vsakovrstne kredite, eskomptira menice, inkasira fakture ter izvršuje razen deviznih in valutnih vse v bančno stroko spadajoče posle

Sprejema hranilne vloge na knjižice ali v tekočem računu ter jih obrestuje po dogovoru najugodnejše.

Kot pooblaščen prodajalec srečk Državne razredne loterije vodi poseben oddelček za njih prodajo, poleg tega prodaja tudi srečke Ratne štete na obroke pod zelo ugodnimi pogoji